

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aarsprøver

i

Viborg Katedralskole

1902.

Skolefetterretninger for 1901—1902 ved Rektor Dr. A. Heise.

Viborg.

F. V. Backhausens Bogtrykkeri

1902.

Indholdsfortegnelse.

	Side
I. Afgangs- og Aarsprøver 1901	5
II. Fordringerne til Optagelse i Skolen	16
III. Disciplene	19
— Disciplenes Forhold uden for Skolen	23
IV. Skolepenge. — Understøttelsesmidler	25
V. Lærerkollegiet.	30
— Reglement for Skoleraadene	31
— Fortegnelse over Lærerne, Fagfordeling. . . 33 og	80
VI. Aarets Arbejde	35
VII. Videnskabelige Samlinger. — Regler for Udlaan fra Bogsamlingen	54
VIII. Uddrag af Skolens Regnskab i Finansaaret 1901—2 .	68
IX. Fra Ministeriet. 1. Cirkulære af 19. Aug. 1901 om Franskundervisningen. — 2. Skoleraads Indretning. — 3. Tillægseksamen i Matematik og Naturlære. — 4. Om Juleferien. — 5. Lov af 31. Januar 1902 om Lønninger for Gymnastiklærere. — 6. Bøjningen af Udsagnsordenes Tillægsmaader. — 7. Privatister ved 4. Kl.s Hovedeksamen	70
X. Forberedelsesskolen	74
Efterskrift til Stykke V.	80
XI. Afgangs- og Aarsprøverne Juni—Juli 1902.	83

I Afgangs- og Aarsprøver i Juni—Juli 1901.

Afgangs- og Aarsprøverne afholdtes paa de i Indbydelsesskriftet fra ifjor meddelte Tider.

Afgangsprøven for studerende bestodes af VI Klasses 9 Disciple; IV Klasses Hovedeksamen af Klasses 7 Disciple og 1 Privatist; Almindelig Forberedelseeksamen af IV Realklasses 5 Disciple.

Desuden bestodes Tillægsprøver i forskellige Fag af 6 Privatister.

I Bedømmelsen deltog paa Undervisningsinspektionens Vegne Professor Dr. Christiansen (Fysik i VI og IV Rl.), som beskikkede Censorer: Adjunkt Bierre, Horsens (Dansk og Oldnordisk i VI, Dansk i IV), Adjunkt Christensen, Roskilde (Geografi og Naturhistorie i IV), Adjunkt Hansen, Sorø (Engelsk i VI og IV Rl.), Arkivar Hornemann (Historie i VI og IV Rl. samt for Privatisterne), Skolebestyrer Iversen, København (Latin i VI og IV samt Tillægsprøverne), Dr. phil. Kinch (Græsk i VI), Kursusbestyrer, Cand. mag. Linderstrøm Lang (Tysk i VI og IV), Cand. mag. Møllerup (Matematik i VI og IV), Dr. phil. Rasmussen (Fransk i VI og IV Rl. samt ved Tillægsprøverne).

Udfaldet ses af omstaaende Karakterlister.

Afgangseksamen for studerende

Nr.	Sproglig historisk Retning.	Faderens Stilling og Opholdssted.	Dansk Stil		Dansk og Oldnordisk.	Fransk (dobb.).
			fri.	bnd.		
1	Thomas Marius Døssing, f. $\frac{10}{6}$ 82; opt. $\frac{19}{8}$ 95 i I.	Husmand, Hinge S.	mg+	mg+	ug÷	ug
2	Niels Marinus Sørensen Bjerregaard, f. $\frac{20}{2}$ 82; opt. $\frac{19}{8}$ 95 i I.	Købmand, Simested S.	mg÷	g+	mg	mg÷
3	Erik Immanuel Harboe, f. $\frac{7}{8}$ 82; opt. $\frac{19}{8}$ 98 i V.	Provst, Hjørring.	mg	g+	ug÷	mg÷
4	Jens Madsen Jensen, f. $\frac{21}{11}$ 79; opt. $\frac{19}{8}$ 99 i V.	Gaardejer, Aal, Sal S.	g+	mg÷	mg	g
	Matematisk-naturvidenskabelig Retning.					
5	Niels Ebbesen Josefsen, f. $\frac{6}{4}$ 81; opt. $\frac{19}{8}$ 99 i V.	Mineralvfabrkt., Tisted.	mg	mg	ug	ug÷
6	Kai Fredrik Dederding, f. $\frac{18}{11}$ 81; opt. $\frac{19}{8}$ 93 i I.	Kaptajn, Viborg.	mg÷	mg÷	mg÷	mg÷
7	Hans Jacob Olaf Rye, f. $\frac{12}{8}$ 83; opt. $\frac{19}{8}$ 95 i I.	Overretssagfører, Viborg.	mg÷	mg÷	mg+	ug÷
8	Alf Erland Giersing, f. $\frac{21}{12}$ 82; opt. $\frac{19}{8}$ 94 i I.	Overlærer, Viborg.	mg÷	mg	ug	mg
9	Christian August Emil Haxthausen, f. $\frac{7}{4}$ 83; opt. $\frac{1}{1}$ 96 i I.	Oberstløjtnant, Viborg.	g	g÷	mg÷	g+

Til Første Karakter med Udmærkelse fordres mindst 105 Points, til Første

i Sommeren 1901.

Engelsk.	Tysk.	Historie (dobb.).	Latin			Græsk (dobb.).	Naturlære.		Points.	Hoved- karakter.
			skr.	læst.	ikke læst.					
ug÷	»	ug	mg+	ug	ug	ug	ug		109	1. Karakt. m. Udm.
mg÷	»	mg÷	mg÷	mg+	mg+	mg	g+		91	1. Karakt.
mg÷	»	mg	g+	g+	mg÷	mg÷	mg		91	1. Karakt.
mg÷	»	mg+	g+	mg÷	g÷	mg÷	g+		84	1. Karakt.
			Aritmetik		Geometri		Fysik			
			skr.	m.	skr.	m.	mek.	kem.		
ug÷	»	ug	ug	ug	ug	ug	ug	ug	109	1. Karakt. m. Udm.
»	mg	ug÷	g+	mg+	g÷	ug÷	mg	mg+	93	1. Karakt.
»	mg+	mg+	tg	mg+	mg÷	mg	g+	g+	90	1. Karakt.
»	mg	mg+	g÷	mg÷	tg+	mg	mg÷	mg	90	1. Karakt.
»	mg÷	g	mg	g+	g÷	mg	mg	g÷	77	2. Karakt.

K. 84 P., til Anden K. 70 P., til Tredie K. 56 P.

IV Klasses Hovedeksamen

Nr.	Navn.	Født.	Faderens Stilling og Opholdssted.	Optaget		Dansk Stil.
				Aar.	Kl.	
1	K. B. Thostrup.	2/7 86	Rebsluger, Viborg.	19/8	97 i I	mg+
2	A. S. Thrane.	28/2 85	Herredsfoged i Viborg.	19/8	97 i I	mg÷
3	O. N. Jessen.	7/10 84	Sognepræst, Grønbæk.	19/8	98 i III	mg+
4	F. J. T. Smith.	28/7 85	Sognepræst, Viborg.	19/8	96 i I	mg
5	C. G. C. A. Jacobsen.	14/10 85	Afd. Litograf, Københ.	1/11	98 i II	mg+
6	K. Lange.	2/4 85	Sognepræst, Hinge.	19/8	97 i II	mg÷
7	A. J. Jensen.	28/2 86	Gasværksbest., Viborg.	19/8	97 i I	mg÷
Tillægsprøver:						
	H. Thommesen.	20/10 85	Bygmester, Levlng S.			mg÷
	H. M. Iversen.	14/5 79	Gaardmand, Darum S.			
	J. C. Jensen.	7/2 84	Gaardejer, Hvam S.			
	M. V. Rasmussen.	19/10 59	Skrædermst., Tranekær.			
Latinprøve for Farmaceuter m. fl.:						
	M. D. Christiansen.	20/10 82	Skovfoged, Them.			
	C. Christensen.	20/11 83	Gaardmd., Fuglemoseg.			
	K. Jensen.	20/2 83	Gaardejer, Levrng S.			

Fjerde Klasses Hovedeksamen bestaaes med 47 $\frac{2}{3}$ P.; til Opflyttelse i 5. mindst »godt» i Dansk Stil. Til Tillægsprøverne fordres mindst »godt» i

Almindelig Forberedelses-

Nr.	Navn.	Født.	Faderens Stilling og Opholdssted.	Optaget		Dansk:	
				Aar.	Kl.	skr. (dobb.)	indtl. (dobb.)
1	N. Andersen.	27/8 83	Købmand, Viborg.	19/8	97 i IIR	mg	mg
2	J. Andersen.	18/12 84	Samme.	19/8	97 i IIR	mg	mg
3	R. C. Schneevoigt.	12/6 85	Maskinfabrkt., Viborg.	19/8	96 i IIR	mg÷	mg
4	J. (Vester) Jensen.	5/6 85	Gaardejer, Skals.	9/1	99 i IIR	g+	mg÷
5	T. C. Andersen.	8/4 83	Portør, Bjerringbro.	19/8	97 i IIR	g+	mg÷

Til at bestaa kræves 69 $\frac{1}{2}$ P. (med kun 2 fremmede Sprog 65 P.); til

og Tillægsprøver i 1901.

Tysk.	Fransk.	Latin (dobbl.).	Historie.	Geografi.	Naturhist.	Aritmetik.	Geometri.	Græsk.	Fysik.	Points	
										ialt.	Afsl. Fag.
mg ÷	mg	g+	mg	ug ÷	mg	mg+	mg+	»	ug ÷	76	32 ¹ / ₃
mg	mg ÷	mg ÷	mg	mg ÷	mg	mg+	ug ÷	»	g	72 ² / ₃	33
mg	mg+	g+	mg+	mg	tg+	g+	g+	ug ÷	»	68 ² / ₃	27 ² / ₃
mg ÷	mg ÷	g ÷	ug ÷	ug ÷	g ÷	g	mg+	mg	»	65 ¹ / ₃	30
mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg	g	mg	tg	g+	»	64 ² / ₃	26 ¹ / ₃
mg	mg	g	g ÷	g	tg+	g ÷	g	mg ÷	»	56 ¹ / ₃	23
g	mg ÷	tg+	mg ÷	mg+	g ÷	g	g+	»	g	55 ¹ / ₃	20 ² / ₃
mg	g+	tg	mg	tg+	g+	mg+	ug ÷	mg		58	30
		mg+									
		mg									
	ug										
		mg ÷									
		g+									
		g+									

Kl. fordes dog 55 P. som samlet Talværdi og 20 P. i Afslutningsfagene samt hvert Fag.

Eksamen 1901.

Engelsk (dobbl.).	Fransk.	Tysk.	Historie.	Geografi.	Naturhist.	Fysik.	Geometri.	Aritmetik.	Regning.	Orden m. skr. Arb.	Points.
mg+	ug ÷	mg+	mg+	mg+	mg+	mg+	ug	ug	ug	mg+	118 ¹ / ₃
mg+	mg	mg	ug	ug ÷	ug ÷	g+	ug ÷	ug ÷	ug ÷	mg	115 ² / ₃
mg	mg ÷	mg ÷	ug ÷	ug ÷	mg ÷	tg+	g ÷	mg	mg ÷	mg ÷	100 ² / ₃
g	»	tg+	g+	g+	g+	tg+	mg ÷	g+	mg ÷	mg ÷	80 ¹ / ₃
g+	»	g ÷	g+	g+	g	mg ÷	tg+	mdl	mg	mg+	71 ¹ / ₃

Udmærkelse kræves 120 (112¹/₂) P.

4. Februar 1902 indstillede Harald Thommensen, der efter at have taget IV Klasses Hovedeksamen i sproglig-historisk Retning ved ministeriel Bevilling af 5. Septbr. 1901 fik Tilladelse til at optages i V Klasses matematisk-naturvidenskabelige Afdeling, sig til en Tillægsprøve i Fysik og bestod med Karakteren godt.

En skriftlig Halvaarsprøve med Afgangsklasserne og IV st. Kl. afholdtes i Begyndelsen af Februar Maaned.

Den 5. Dcbr. 1901 besøgte Skolen af Gymnastik-inspektøren, Oberstløjtnant Ramsing,

den 12. Marts d. A. af Sanginspektøren, Prof. Nebelong.

Til de skriftlige Afgangsprøver modtoges fra Ministeriet følgende Opgaver:

A. Til Afgangseksamen for studerende.

Dansk Stil (fri Opgave): Hvilken Betydning kan Natur-omgivelserne faa for Menneskets aandelige Udvikling?

Dansk Stil (bunden Opgave): Om Koloniers Betydning for Moderlandet, belyst ved Eksempler fra Historien.

Oversættelse fra Latin:

Perseus rex, apud Pydnam devictus, relicta Macedonia in insulam Samothracen profugit, ut nobilissimi templi, quod ibi erat, religione tutus esset. Erant cum eo pauci amici, inter quos Euander Cretensis, quo ministro Persea quattuor annis ante inimico suo Eumeni, regi Pergami, insidias Delphis tetendisse et cædem ejus prope perpetravisse vulgata per omnes Græciæ civitates fama erat. Non multo post Cn. Octavius prætor classem Romanam Samothracen appulit; qui quum regem modo minis, modo spe pellicere, ut se traderet, conaretur, adjuvit eum hæc res seu casu facta seu consilio. Illustris quidam adulescens Romanus, quum in contione esse Samothraces animadvertisset, a magistratibus petiit, ut sibi populi paucis alloquendi potestatem facerent. Hoc permissio: »Utrum nos« inquit, »Samothraces, vere

accepimus an falso, sacram hanc totam insulam esse?» Quum vere hoc dici affirmarent omnes: »Cur igitur« inquit »eam pollutus sanguine regis Eumenis homicida violabit?» His auditis Samothracæ, quum non immerito ea sibi exprobari arbitrarentur, Theondan, qui summus magistratus apud eos erat, ad Persea mittunt, qui nuntiaret: »argui cædis Euandrum Cretensem; esse autem apud sese iudicia more majorum constituta de iis, qui incestas manus intra terminos templi sacratos intulisse dicantur; si confideret Euander, innoxium se argui, veniret ad causam dicendam; si committere se iudicio non auderet, templum relinqueret ac sibimet ipsi consuleret.«

Perseus veritus, ne Euander, si damnatus esset, auctorem se nefandi facinoris protraheret, sevocato ei persuadere conabatur: »nullo pacto iudicium apud iniquos iudices subiret; nihil jam reliqui esse, nisi ut fortiter moreretur.« Nihil palam abnuebat Euander; sed quum veneno se malle mori quam ferro dixisset, occulte fugam parabat. Quod quum renuntiatum regi esset, metuens, ne, tamquam pœnæ reum subtraxisset, iram Samothracum in se converteret, interfici Euandrum iussit. Sed tanto facinore in unicum relictum amicis admissis omnium ab se abalienavit animos. Pro se quisque transire ad Romanos; nec quisquam præter Philippum, maximum natu ex filiis, cum rege relictus est. Tum sese filiumque Octavio tradidit, deos, quorum in templo erat, ut nulla ope supplicem iuvantes accusans.

Fransk Stil:

Ludvig XVI's sidste Dag.

[Efter at være] vækket Kl. 5 om Morgenen af sin Tjener Clery, hvem han havde givet Befaling dertil, traf Kongen sine sidste Forberedelser. Han gik til Alters, overgav Clery alt, hvad det var ham tilladt at testamentere [bort], en Ring, et Signet og nogle Haar. Allerede hvirvlede¹⁾ Trommerne, en dump Lyd af Kanoner, som blev trukne afsted²⁾, og forvirrede Stemmer lod sig høre. Endelig ankom Santerre. »De kommer for at hente mig«, sagde Ludvig, »jeg beder Dem om et Minut«. Han overgav sit Testament til en Borgerofficer³⁾, forlangte sin Hat og sagde med fast Røst: »Afsted«.

Vognen brugte⁴⁾ en Time for at naa til Revolutionspladsen. En dobbelt Række Soldater stod langs med⁵⁾ Vejen; mere end 40000 Mennesker var under Vaaben. Blandt de Borgere, som overværede Henrettelsen, var der hverken Bifald eller tydelige Beklagelser; alle var tause. Ved Ankomsten til Retter-

stedet steg Ludvig af Vognen. Med faste Skridt gik han op ad Skafottets Trin og modtog paa Knæ Velsignelsen af Præsten, som, efter hvad man forsikrer, sagde til ham: »Søn af Hellig-Ludvig, stig op til Himlen«. Han lod Hænderne binde paa sig og, trædende rask over paa⁶⁾ den venstre Side af Skafottet, raabte han: »Jeg dør uskyldig, jeg tilgiver mine Fjender; men du, mit ulykkelige Folk« . . . I samme Øjeblik overdøvede en Trommehvirvel hans Stemme. De tre Bødler greb ham. Klokken ti Minutter over ti havde han ophørt at leve.

1) hvirvle: rouler. 2) trække afsted: trainer. 3) Borger-officer: officier de la garde nationale. 4) bruge: mettre. 5) staa langs med: border. 6) træde over paa: se porter sur.

Aritmetik:

1. I Rækken

$$a_1, a_2, a_3, a_4, \dots$$

er a_4 den fjerde Proportional til a_1 , a_2 og a_3 ; a_5 den fjerde Proportional til a_2 , a_3 og a_4 osv. Find a_n og Summen af de n første Led i Rækken, begge udtrykte ved n , a_1 , a_2 og $k = \frac{a_2}{a_1}$, baade naar n er lige, og naar n er ulige.

2. En Maalestok, hvis Længde er l , er delt i p lige store Dele ved sorte Streger, der er mærkede med

$$1, 2, 3, \dots, p-1,$$

og desuden delt i q lige store Dele ved røde Streger, der er mærkede med

$$1, 2, 3, \dots, q-1,$$

saaledes at de to Delestreger, der begge er mærkede med 1 , er nærmest ved samme Ende af Maalestokken.

Find de sorte Streger, som falder sammen med røde Streger, naar det største fælles Maal for p og q er m .

Bevis, at ingen sort Streg kan falde sammen med en rød, hvis p og q er indbyrdes primiske; find under denne Forudsætning den korteste Afstand mellem en sort og en rød Streg, og angiv, hvorledes man kan finde de Streger, der har denne Afstand.

$$\text{Eksp. a) } p = 24, q = 20.$$

$$\text{— b) } p = 22, q = 15.$$

Geometri:

1. Længderne af en Trekants Sider danner en Differensrække, i hvilken Differensen er lig med Længden af den indskrevne Cirkels Radius. Find Trekantens Vinkler.

2. Konstruer en Trekant ABC af Højden fra A, \angle A's Halveringslinie og Forholdet mellem Siderne AB og AC.

3. To lige store Cirkler gaar begge gennem Koordinaternes Begyndelsespunkt, den ene desuden gennem Punktet (a, 0), den anden gennem (b, 0). Find det geometriske Sted for det Skæringspunkt mellem Cirklerne, der ikke ligger i Begyndelsespunktet.

Beregningsopgave:

I et Tetraeder er det ene Hjørnes Kanter

$$OA = 67,203, \quad OB = 51,197, \quad OC = 75,826,$$

og Siderne

$$BOC = 100^{\circ} 16' 25'', \quad COA = 72^{\circ} 49' 18'',$$

$$AOB = 68^{\circ} 31' 36''.$$

Beregn de tre andre Hjørners Sider og ubekendte Kanter.

Projektionstegning:

I den vandrette Billedplan er der givet en Cirkel, hvis Radius er omtrent $1\frac{1}{2}$ Tomme; den er det vandrette Spor af en Omdrejningskegelflade, hvis Toppunktsvinkel er 120° . Endvidere er der givet en Plan, hvis vandrette Spor er vinkelret paa Grundlinien (Projektionsaksen) og afskærer en Bue paa 60° af den givne Cirkel, og hvis lodrette Spor danner en ligebenet Trekant med Grundlinien og det lodrette Billede af Keglefladens Akse.

Tegn det vandrette Billede af Skæringslinien mellem Planen og Keglefladen, saaledes at baade Asymptoterne og Brændpunkterne bestemmes; af selve Skæringsliniens Billede tegnes kun den Del, der ligger inden for den givne Cirkel.

Tegn endvidere denne Skæringslinie med Asymptoter og Brændpunkter, efter at Planen er drejet 135° om sit vandrette Spor ned i den vandrette Billedplan.

Ved Optrækningen betragtes baade Planen og Keglefladen som uigennemsigtige.

B. Fjerde Klasses Hovedeksamen og Almindelig Forberedelseseksamen.

Dansk Stil: Fortæl i Brevform en Ven, hvorledes din Dag gaar.

Latinsk Stil (stud.):

Da Troja var erobret og ødelagt af Grækerne, søgte de Trojanere, der var tilbage¹⁾, sig andre Boliger. Blandt disse var Æneas.

Æneas havde kæmpet tappert; men da han havde set sin Faders Hus ødelagt af Branden²⁾, der fortæredes³⁾ hele Byen, og den gamle Priamus dræbt, flygtede han med sin Fader, Hustru og Søn, som han havde reddet ud⁴⁾ af det brændende Hus, til Kysten og bragte alt om Bord paa de Skibe, som laa rede dér. Hans Hustru var død paa Vejen, men Faderen og Sønnen ledsagede⁵⁾ ham. Oraklet havde befalet ham at søge et nyt Hjem⁶⁾; men det havde ikke sagt, hvilket Land han skulde søge hen til. Derfor flakkede⁷⁾ han længe om⁷⁾ paa Havet.

Endelig kom han til Sicilien, hvor nogle af hans Fæller bosatte sig. Han selv vilde ikke blive dér; thi han mente, at han burde adlyde Oraklet, der nu utvetydigt⁸⁾ havde befalet ham at drage til Italien. Men da han sejlede derhen, blev han af Modvind ført hen til Afrikas Kyst, hvor Dido paa den Tid anlagde Carthago. Dido ønskede, at Æneas tillige med Trojancerne skulde blive hos hende; men haardnakketheden⁹⁾ blev¹⁰⁾ han ved¹⁰⁾ sin Beslutning og sejlede til Italien. Dido havde lige til den sidste Dag haabet, at Æneas vilde give efter for hendes Bønner; men da hun saa' sig skuffet¹¹⁾, dræbte hun sig selv.

1) superesse. 2) incendium. 3) consumere. 4) eripere. 5) comitari. 6) domicilium. 7) errare. 8) haud ambigüe. 9) pertinaax. 10) blive ved = permanere in. 11) decipere.

Engelsk Version (Realisterne):

In the year 1535 it was resolved by the French Court that a second expedition should be sent out to the northern parts of America under the command of M. Cartier. Three well-furnished ships were provided¹⁾ by the king, and some of the young noblemen volunteered to join the expedition. Solemn preparations were made for departure; the whole company, repairing²⁾ to the cathedral, received absolution and the bishop's blessing. The adventurers were eager to cross the Atlantic; and the squadron³⁾ sailed for the New World, full of hopes of discoveries and plans of colonization⁴⁾ in the territories which now began to be known as »New France«. After a stormy passage they arrived within sight of Newfoundland. Passing to the west of that island on the day of St. Lawrence, they gave the name of this martyr to a part of the magnificent gulf which opened before them; a name which has gradually extended to the whole gulf and to the river. In September they ascended⁵⁾ the stream as far as a pleasant harbour in the island, since called

»Orleans«, where the natives received them with unsuspecting hospitality. Leaving his ships safely moored⁶⁾, Cartier, in a boat, sailed up the majestic stream to the chief Indian settlement. The town lay at the foot of a hill, which he climbed. As he reached the summit, he was moved to admiration by the prospect before him of woods, and waters, and mountains. His imagination presented it to him as the future emporium⁷⁾ of commerce and the metropolis of a prosperous⁸⁾ province; filled with bright hopes, he called this hill »Mont-Real«, and time has realized⁹⁾ his dreams. After having passed the winter in his ships, Cartier, at the approach of spring, solemnly took possession of the new found regions in the name of his king, and then sailed back to France.

1) to provide, at levere. 2) to repair, begive sig.
 3) squadron, Eskadre. 4) colonization, Landvinding. 5) to ascend, at sejle op ad. 6) to moor, at fortøje. 7) emporium, Stabelplads. 8) prosperous, blomstrende. 9) to realize, at virkeliggøre.

Aritmetik:

1. Find x og y af Ligningerne

$$x^2 + xy = a^2 + ab$$

$$y^2 + xy = a^2 - ab.$$

2. I en Kvotientrække er det 1ste Led 2,1, og det 4de $-0,0168$; hvor stor er Kvotienten, og hvor mange Led af Rækken skal man tage med, for at Summen kan blive 1,75056?

3. En Kapital har staaet paa Rente og Rentes Rente fra Begyndelsen af Aaret 1891 til midt i Aaret 1901; den er derved vokset med et Beløb, der udgør $75\frac{1}{2}\%$ pCt. af dens oprindelige Størrelse. Hvor stor har den aarlige Rentefod været?

Geometri:

1. To lige store Cirkler skærer hinanden i O og A; en vilkaarlig ret Linie gennem O skærer den ene Cirkel i B, den anden i C. Bevis, at AB er lig med AC, baade hvis B og C ligger paa hver sin Side af O, og hvis de ligger paa samme Side af O.

2. Find Medianerne i Trekanten ABC, hvor $AB = 16''$, $AC = BC = 10''$.

3. Om en given Cirkel skal omskrives en Firkant ABCD, hvori Siderne AD og BC er parallelle, og hvori Vinklen A og Siden CD har givne Størrelser.

Praktisk Regning:

1. Et Aktieselskab havde i forrige Regnskabsaar en Indtægt af 302330 Kr. 95 Øre, medens Udgifterne beløb sig til 228114 Kr. 28 Øre. Overskudet anvendtes paa følgende Maade: $37\frac{1}{2}$ pCt. af det blev henlagt til Reservefonden, som derved blev forøget med et Beløb, der udgør $7\frac{5}{8}$ pCt. af Aktiekapitalen; 2585 Kr. 42 Øre blev skænket til Funktionærernes Pensionskasse; Resten tilfaldt Aktionærerne. Hvor stor er Aktiekapitalen, og hvor mange pCt. af den fik Aktionærerne i Udbytte?

2. I en Destillerkolbe fandtes oprindelig 426 Gram Tjære. Ved Destillation af denne beholdtes 48 Kubikcentimeter af en vandagtig Vædske med Vægtfylden 1,027, endvidere 28 Kubikcentimeter let Olie med Vægtf. 0,969, og endelig 139 Kubikcentimeter tung Olie med Vægtf. 1,007 — medens der blev en vis Mængde Beg tilbage i Destillerkolben. Beregn, hvor meget dette Beg vejede, naar det antages, at der ikke gik nogen af Tjærens Bestanddele tabt ved Destillationen.

Benyt det fundne Resultat til at beregne, hvor mange H Beg man vilde kunne udvinde af en Tønde Tjære af den ovennævnte Sammensætning, naar Tjærens Vægtfylde er 1,085.

1 Kubikcentimeter Vand med Vægtfylde 1 vejer 1 Gram. 1 Tønde = $4\frac{1}{2}$ Kubikfod. 1 Meter = 100 Centimeter = 3,1862 Fod. 1 H = 500 Gram.

II. Fordringerne til Optagelse i Skolen.

Skolen giver studerende Disciple overensstemmende med Lov af 1. April 1871 Undervisning baade i sproglig-historisk og i matematisk-naturvidenskabelig Retning; Realdisciple forberedes til Almindelig Forberedelseseksamen. Undervisningen i 1. Klasse er beregnet paa fyldte 12. Aar; dog kunne Disciple ogsaa optages med fyldte 11. Aar. Ingen kan fordres optagen i en højere Alder, end at det fuldstændige Skolekursus kan være tilbagelagt med det fyldte 20. Aar. Und-

tagelser fra disse Regler kunne dog bevilges af Skolens Rektor.

Fordringerne til Optagelse i 1. Klasse ere efter Anordningerne af 5. August 1871, 16. Juni 1882 og 7. December 1893 følgende:

1. i Modersmaalet dels Oplæsning af et Stykke af en dansk Læsebog eller Forfatter i Forbindelse med Analyse, ved hvilken kræves sikkert Kendskab til det vigtigste af Grammatikken, især til Ordklasserne, Ordenes Bøjning og den enkelte Sætnings Dele, dels saa vel en skriftlig med antagelig Sikkerhed i Retskrivning og Skilletegnes Brug nedskreven Gengivelse af et to Gange forelæst Stykke, som en ikke for let Diktatstil, hvilke to skriftlige Arbejder tillige bedømmes som Prøveskrift;

2. i Tysk det vigtigste af Formlæren og en mundtlig Oversættelse fra Tysk paa Dansk af et læst Pensum paa mindst 100 almindelige Oktavsider;

3. i Fransk det vigtigste af den regelmæssige Formlære og 50 Oktavsider af en Læsebog;

4. i Geografi en Oversigt over hele Geografien efter en kortere Lærebog;

5. i Historie en Oversigt over de vigtigste Begivenheder i den almindelige Verdenshistorie og Nordens Historie efter en fragmentarisk Lærebog;

6. i Religion Bibelhistorie i kort Begreb og Hovedstykkerne af Luthers lille Katekismus;

7. i Naturhistorie Pattedyr og Fugle efter en kortfattet Lærebog;

8. i Regning Færdighed i praktisk Regning saa vidt, at alle Regninger med hele og brudne Tal kunne udføres sikkert og bringes til Anvendelse paa simple praktiske Anvendelser, der pleje at henføres under Regula de Tri.

Til Optagelse i 5. Klasse fordres enten, at

man har bestaaet 4. Klasses Aarsprøve med mindst 55 Points i samtlige Fag og i Afslutningsfagene (Geografi, Naturhistorie, Tysk, Aritmetik og Geometri for den spr.-hist. Retnings Vedkommende, Geografi, Naturhistorie, Tysk og Latin, mundtlig og skriftlig, for den mat.-naturv. Retnings Vedkommende) med mindst 20 Points, samt mindst »godt« i Dansk Stil, eller Almindelig Forberedelseseksamen eller Skolelærereksamen med »Meget duelig«, begge supplerede med forskellige Tillægsprøver. Herom gælde følgende Bestemmelser:

Til Almindelig Forberedelseseksamen fordres en samlet Karakterværdi af mindst 80 Points samt »godt« (10 Points) saa vel for den mundtlige som for den skriftlige Prøve i Dansk. For at optages i 5. Klasses spr.-hist. Afdeling fordres i Engelsk, Tysk, Fransk, Geografi, Naturhistorie, Geometri og Aritmetik i alt 40 Points, samt Tillægsprøver i Latin (skriftlig og mundtlig) og i Græsk med mindst »godt«. For at optages i 5. Klasses mat.-naturv. Afdeling maa den paagældende i Engelsk, Tysk, Fransk, Geografi og Naturhistorie have opnaaet i alt 30 Points og i Tillægsprøve i Latin (skriftlig og mundtlig) mindst »godt«. — I begge Tilfælde fordres der dog tillige en Optagelsesprøve i de ikke afsluttede Fag (Dansk Stil, Historie og Fransk for den spr.-hist. Retnings, samme Fag samt Aritmetik, Geometri og Naturlære for den mat.-naturv. Retnings Vedkommende).

Til Optagelse for deres Vedkommende, der have bestaaet Skolelærereksamen, fordres desuden en Tillægsprøve i de tre fremmede Sprog med »godt« i hvert Sprog, hvorved de have faaet samme Rettigheder som ved Almindelig Forberedelseseksamen.

Tillægsprøven i Latin kan for den mat.-naturv. Retnings Vedkommende udsættes et Aar; men Tilladelsen hertil indrømmes af Ministeriet i Regelen kun

ved en Almindelig Forberedelseseksamen med et særdeles godt Resultat. For den sproglig-hist. Retnings Vedkommende indrømmes en Udsættelse af Tillægsprøve i Latin og Græsk ikke, med mindre man forpligter sig til at blive 2 Aar i 5. Klasse.

For øvrigt henvises til den kgl. Anordning af 1. Marts 1895 (meddelt i Indbydelsesskriftet for 1895) med dertil hørende minist. Bekendtgørelse af 12. s. M., samt til de minist. Bekendtgørelser af 31. August 1895 og 16. Januar 1896 (meddelte i Indbydelsesskriftet for 1896).

Indmeldelser af Privatister til Afgangsprøverne, 4. Klasses Hovedeksamen og Tillægsprøverne (ogsaa til den for Farmaceuter, Veterinærer og Tandlæger anordnede Tillægsprøve i Latin) maa indgives til Skolen inden 15. April.

Indmeldelser i og Udmeldelser af Skolen maa ske skriftlig, Udmeldelserne senest den sidste Dag i vedkommende Kvartal, da der ellers maa erlægges Betaling for hele det følgende Kvartal.

III. Disciplene.

Ved Afslutning af Discipellisten i forrige Aars Indbydelsesskrift (Maj 1901) var Antallet af Skolens Disciple 80.

Under og efter Aarsprøven udgik foruden de tidligere nævnte 9 Dimittender af VI Kl. og 3 Dimittender af IV Realklasse (idet 2 af Realisterne overgik til V Kl., mat.-naturvidenskabelig Afd., nemlig J. Andersen og R. Schneevoigt), af IV st. Klasse A. J. Jensen, af III st. Kl. K. F. Thiel, Olaf D. Jacobi, E. H. De-

derding, af III Realkl. Chr. F. V. Jensen, af I st. M. G. Krogh og af I Realkl. Martin Jacobsen, saa at Afgangen i det hele udgjorde 21 Disciple.

Af nye Disciple optoges 3 i V Kl., 2 i IV st., 1 i III Realkl., 2 i II st., 2 i II Realkl., 15 i I st. og 13 i I Realkl., i alt 38. Skoleaaret begyndte saaledes med 97 Disciple.

I Aarets Løb er udgaaet 5 Disciple, nemlig af III st. Klasse Jacob Skrike (paa Grund af Sygdom) af III Realkl. Gunnar Helweg-Larsen (for at gaa til Søs), af II st. Kaj Hallager (overflyttet til Aarhus Katedralskole), af II Realkl. Alf Nielsen (overflyttet til Esbjerg Realskole) og I st. Kl. Viggo Hallager, (overflyttet til Aarhus Katedralskole).

Skolen har saaledes i Maj 1902 92 Disciple.

Af disse er 65 studerende, nemlig 22 af sproglig-historisk Retning, 17 af mat.-naturvidenskabelig Retning, 26 studerende i II og I Kl. — Realisternes Antal er 27.

I Forberedelsesklasserne er der 35 Disciple, saa at det samlede Elevantal i begge Skoler bliver 127.

I nedenstaaende Fortegnelse ere Disciplene ordnede efter Bogstavrækken; ved de nyoptagne ere Fødselsdag- og Fødselsaar tilsatte. Hvor intet Hjemsted er tilføjet er dette Viborg.

VI.

- spr.** 1. Christensen, Villads (Lærer C., Mundbjerg, Sevel S.).
 — 2. Hillers, Knud Trap (Købmand H., Nykøbing M.).
 — 3. Jensen, Jens Kr. (Gaardejer J., Ølby S.).
 — 4. Philipsen, S. O. Torkild (afd. Fabrikant Ernst P.).
 — 5. Thomsen, Claus S. (Gaardejer T., Lyngs S.).
mat. 6. Andersen, Frederik C. C. (Distriktslæge A.).
 — 7. Iversen, Hans Marius (Gaardejer I., Darum S.).
 — 8. Jensen, Jacob Carl (Gaardejer J., Hvam S.).

V.

- spr.** 1. Jacobsen, Chr. G. Carljohan A. (afd. Litograf J., Københ.).
 — 2. Jessen, Olaf N. (Sognepræst J., Grønbæk S.).

- spr.** 3. Lange, Knud (Sognepræst L., Hinge).
 — 4. Markvorsen, Jens H., f. 28. Okt. 1882 (Gaardejer M.,
 Karlby S., Mors).
 — 5. Smith, Frederik J. T. (Sognepræst S.).
mat. 6. Andersen, Jens (Købmand Fr. A.).
 — 7. Andersen, Mads C., f. 1. August 1883 (Gaardejer A.,
 Sjørring, S.).
 — 8. Schneevoigt, Rasmus Chr. (Fabrikant S.).
 — 9. Thrane, Albert S. (Herredsfoged T.).
 — 10. Thommesen, Harald, f. 20. Okt. 1885 (Bygmester T.,
 Levring S.).
 — 11. Thostrup, Karlo B. (Rebsluger T.).

IV.

- spr.** 1. Jensen, H. Folmer E. (Lærer J.).
 — 2. Jensen, Kristen P. (Skomager J., Bjerringbro).
 — 3. Jensen, Martin, f. 3. November 1877 (Boelsmand J.,
 Grynnerup S.).
 — 4. Jensen, Niels Kristian (Gaardejer J., Binderup).
 — 5. Ploug, J. Chr. Marius J. (Lærer P., Skringstrup).
 — 6. Rye, Hans C. (Overretssagfører R.).
 — 7. Skow, Christen (afd. Proprietær S., Ørredgaard).
mat. 8. Jespersen, J. Christian (Murmester J.).
 — 9. Mikkelsen, Alfred (Oversergent M.).
 — 10. Schmidt, Carl C. M. N. (Proprietær S., Sofiesminde).
 — 11. Rokkjær, Einar, f. 10. Okt. 1885 (Skolelærer R., Øls S.).
 — 12. Willesen, Lauritz D. G. (Møllejejer W., Nørremølle).
Real. 1. Christensen, Niels C. (Lærer C., Ørum ved Grenaa).
 — 2. Rendtorff, Andreas J. (Forvalter R.).

III.

- spr.** 1. Ankjær, Stephan E. (Overretsassessor A.).
 — 2. Bertelsen, P. Julius K. (fhv. Sognepræst B.).
 — 3. Johnsen, Jon (Overretssagfører J.).
 — 4. Kirkegaard, Immanuel (Skoleinspektør K.).
 — 5. Lange, Aage (Broder til Nr. 3 i V).
mat. 6. Høyer, Knud J. (Jernstøber H.).
 — 7. Jacobsen, J. Georg Chr. V. V. (Broder til Nr. 1 i V).
 — 8. Ussing, Carl Emil (Købmand U.).
Real. 1. Dragheim, Andreas L. (Barber D.).
 — 2. Egelund, O. Viggo (Skorstensfejermester E.).
 — 3. Klausen, Jens Chr., f. 14. April 1886 (Gaardejer K.,
 Tørring S.).

- Real.** 4. Pyndt, Holger E. (Dyrlæge P.).
 — 5. Rind, Orla A. (Læderhandler R.).

II.

- stud.** 1. Borchersen, Hjalmar Morell (Sagfører B., Hammel).
 — 2. Borup, Viggo (Proprietær B., Holmgaard, Skals S.).
 — 3. Jacobsen, Hans Buch (Proprietær B., Hersomgaard, Hersom S.).
 — 4. Jacobsen, Sven M. J. J. P. (Broder til Nr. 7 i III).
 — 5. Jessen, Johannes N. (Broder til Nr. 2 i V).
 — 6. Krog, Harald Andreas Chr., f. 25. Aug. 1887 (Læge K. i Herning).
 — 7. Møller, John Henry (kejserlig kinesisk Telegrafdirektør M., Shanghai).
 — 8. Nielsen, Kai (Proprietær N., Fastruplund).
 — 9. Roslev, Peder I. E. (Gaardejer R., Tøndering S.).
 — 10. Schack, Carl Ludvig Markussen, f. 10. Jan. 1888 (Forpagter S., Skjern ved Ulstrup).
 — 11. Smith, Poul Martin (Broder til Nr. 5 i V).
- Real.** 1. Christensen, Jørgen Frederik Christian Albert, f. 14. Maj 1887 (Stabssergent C.).
 — 2. Christensen, Peder (Stationsforstander C., Skals).
 — 3. Faurholt, N. Christian F. A. (Overretsassessor F.).
 — 4. Jensen, Jens Nielsen Lavrids, f. 17. Okt. 1884 (Gaardejer J. i Hørup).
 — 5. Lange, Henrik (Broder til Nr. 5 i III).
 — 6. Leth-Espensen, Marx (Branddirektør L.-E.).
 — 7. Reinath, Erik Stapf Christensen (Postmester R.).

I.

- stud.** 1. Bendtsen, Alfred Peter, f. 2. April 1888 (Postbud B.).
 — 2. Dederding, Poul Vilhelm, f. 17. April 1889 (Kaptajn D.).
 — 3. Glieman, Vilhelm, f. 11. Okt. 1889 (Apoteker G.).
 — 4. Guldager, Erik, f. 25. Maj 1890 (Bankkasserer G.).
 — 5. Hansen, Adolf Lauritz, f. 23. Okt. 1887 (Pastor H., Nørre Nissum).
 — 6. Høyer, Otto Jespersen, f. 1. Maj 1889 (Broder til Nr. 6 i III).
 — 7. Jakobsen, Jakob Christian, f. 14. Decbr. 1888 (Pakmester J i Struer).
 — 8. Johnsen, Find, f. 3. April 1889 (Broder til Nr. 3 i III).
 — 9. Købke, Johan Peter, f. 9. Juni 1889 (Fabrikant K. i Søndermølle).
 — 10. Lange, Poul, f. 6. April 1889 (Broder til Nr. 5 i II Real.).

- stud. 11. Nielsen, Johannes Olaf Kleinstrup, f. 3. Marts 1889
(Lærer N.).
- 12. Sander, Steffen, f. 17. April 1889 (Overretsassessor S.).
- 13. Smith, Daniel Peter Huth, f. 25. April 1890 (Broder til
Nr. 11 i II).
- 14. Spreckelsen, Poul Lauritz Bartholomæus, f. 11. Juli
1889 (Fabrikant S.).
- 15. Windeballe, Peter Viggo Emil, f. 14. Februar 1889 (Sta-
tionsforstander W. i Løgstrup).
- Real. 1. Bilgrav, Knud Aage, f. 8. Oktbr. 1889 (Assistent B.).
- 2. Dam, Georg, f. 12. Marts 1889 (afd. Ølbrygger D.).
- 3. Faurholt, Theodor Carl, f. 1. Februar 1890 (Broder til
Nr. 3 i II Real.).
- 4. Glud, Povl, f. 24. Maj 1889 (Sagfører G.).
- 5. Hagensen, Martin, f. 26. December 1887 (Proprietær H.,
Volstrup).
- 6. Handberg, Aage Larsen, f. 27. Marts 1889 (Skomagere-
mester H.).
- 7. Haxthausen, Johannes Emil, f. 13. Decbr. 1889 (Oberst-
løjtnant H.).
- 8. Kirkegaard, Johannes Bagger, f. 20. Aug. 1889 (Broder
til Nr. 4 i III).
- 9. Laursen, Hans Henrik Johannes, f. 20. Marts 1889 (Ejer
af Skaber Mølle L.).
- 10. Petersen, Hans Schmidt Dansøn, f. 28. December 1888
Vatfabrikant P.).
- 11. Petersen, Knud Jørgen Dansøn, f. 20. Juli 1887 (Broder
til foregaaende).
- 12. Petersen, Ludvig Christian, f. 1. Maj 1889 (Ejer af
Vindt Mølle P.).
- 13. Serup, Søren Andersen, f. 15. Februar 1887 (Indsidder
S. i Rind).

Disciplenes Forhold udenfor Skolen.

Overensstemmende med den i Indbydelsesskriftet for Aar 1894 S. 62 aftrykte ministerielle Skrv. af 5. Maj 1893 henledes Forældres og Værgers Opmærksom-

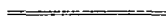
hed paa Ønskeligheden af, at Disciplene altid anbringes i fast Pension, hvor der kan føres tilbørligt Tilsyn med dem.

Ligeledes henledes Opmærksomheden paa de ogsaa i de senere Aar indskærpede Bestemmelser i Plakat af 28. November 1828 og i ministeriel Skrv. af 7. Februar 1851, ifølge hvilke Skolen, overensstemmende med Skoleloven af 1809, er forpligtet til at forbyde sine Disciple at besøge Værtshuse eller lignende Steder paa egen Haand, lige som det ved nævnte Plakat er forbudt enhver, der driver Næring som Værtshusholder, Kromand, Billardholder, Konditor, Restavratør eller Gæstgiver, at tillade nogen Discipel af de lærde Skoler at sidde i deres Huse for at drikke eller der at forsamle sig eller have noget Slags Spil, af hvad Navn nævnes kan (jfr. Skolelovene for Skolen § 29).

Udenfor Selskab med Forældre, eller dem, der træde i disses Sted, maa ingen Discipel uden Skolens Tilladelse tage Del i offentlige Baller, Maskerader eller Danseøvelser. — Det følger af Disciplens hele Stilling til Skolen, at han ikke kan optræde offentlig ved Koncerter, Teaterforestillinger eller lignende Lejligheder uden Skolens Tilladelse, der for øvrigt i disse Tilfælde i Reglen vil blive nægtet (jfr. Skolelovens § 31).

Offentlig Tobaksrygning anses ifølge Skolelovens § 30 som upassende og kan medføre Paatale.

Opmærksomheden henledes paa, at Sygemeldelser maa tilstilles Skolen straks ved Sygdommens Begyndelse, og ikke først ved dens Ophør.

IV. Skolepenge. Understøttelsesmidler.

Skolepengene i V og VI Klasse er 144 Kr. aarlig, i de øvrige Klasser 120 Kr., for 2. Broder henholdsvis 115 Kr. 20 Ø. eller 96 Kr., for 3. Broder 86 Kr. 40 Ø. eller 72 Kr. De forfalde til Betaling fjerdingaarsvis, og i Løbet af Kvartalets 1. Maaned; derefter er Regnskabsføreren berettiget til uden Forvarsel at lade dem indkræve ved Rettens Hjælp; ere de ikke med paaløbne Udgifter betalte inden Fjerdingaarets Udgang, formenes Disciplen Adgang til Skolen, indtil fuld Betaling er erlagt. — For Juli Kvartal opkræves Skolepengene i 2 Halvparter af Hensyn til det nye Skoleaar (19. August); Dimittender og Disciple, der udtræde efter Aarsprøven før 19. August, betale kun for Juli Maaned. — For hver Discipel betales 10 Kr. i Indskrivningspenge. — For et Vidnesbyrd betales 20 Kr. (desuden Stempelmærke 1 Kr.); de nærmere Regler fremgaa af ministerielt Cirk. af 1. Marts 1890 (meddelt i Progr. 1890), jfr. ministeriel Skrv. af 29. Marts 1892 (Progr. 1892 S. 111).

De **Understøttelsesmidler**, der kunne søges af Skolens Disciple, ere følgende:

1. **De Beneficler**, hvortil Ministeriet udnævner efter Rektors Indstilling i Samraad med Skoleraadet (Lærerraadet), dels fri Skolegang, dels Stipendier. Indtil $\frac{1}{6}$ af alle Skolens Disciple (deriblandt ikke regnet Lærernes Sønner som ekstraordinære Gratister) kunne opnaa Friplads; en hel Friplads kan deles i 2 halve. Som Stipendier uddeles Renterne af Stipendiefondens Grundkapital til studerende Disciple i Portioner paa 100, 70 og 40 Kr., enten til at oplægges, hvorpaa de udbetales af Universitetskvæsturen i 3 Terminer, hvis Dimittenden har ladet sig indskrive inden den af Universitetet fastsatte Dag for Immatrikulationen, men ellers

falde tilbage til Skolen (Cirk. af 23. April 1897), eller som Hjælp til Skolepenge.

Ansøgninger om disse Stipendier, hvortil trykte Skemaer udleveres af Rektor, maa indleveres helst straks den 19. August, i hvert Fald inden d. 1. September. De, der allerede have opnaaet et Beneficium for deres Sønner, behøve i Regelen ikke at søge paa ny. Der kræves et Aars Skolegang, samt foruden Trang tilfredsstillende Flid og Fremgang i Skoleaarets Løb.

Ved Skrivelse af 20. September 1901 approberede Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet følgende Plan for Beneficiefordelingen i Aaret fra 1. Oktober 1901 til 30. September 1902:

- I. Fri Undervisning og højeste Stipendium — 100 Kr. — at oplægge: H. M. Iversen (fra 19. Aug. at regne) (VI Kl.), Villads Christensen (VI), S. O. T. Philipsen (VI), K. B. Thostrup (V), Alfr. Mikkelsen (IV), H. F. E. Jensen (IV) og J. Chr. M. J. Ploug (IV).
- II. Fri Undervisning og mellemste Stipendium — 70 Kr. — at oplægge: C. E. Ussing (III), Imm. Kirkegaard (III).
- III. Fri Undervisning: O. N. Jessen (V), F. J. T. Smith (V), C. G. Cj. A. Jacobsen (V), N. Chr. Christensen (IV Rlkl.), A. J. Rendtorff (IV Rlkl.), A. L. Dragheim (III Rlkl.).
- IV. Halv Friplads og a) mellemste Stipendium — 70 Kr., at udbetale som Hjælp til Skolepenge, Joh. C. Jensen (VI), b) og mellemste Stipendium 70 Kr., deraf at udbetale 60 Kr., at oplægge 10 Kr.: N. Kr. Jensen (IV Kl.) for $\frac{1}{2}$ Aar (først optaget i Skolen 1. Januar 1901; senere er Beneficiet forlænget til at gælde ogsaa for det følgende Halvaar).
- V. Mellemste Stipendium — 70 Kr. — at udbetale som Hjælp til Skolepenge: J. H. Markvorsen

(V), M. Iensen (IV), K. J. Høyer (III), P. J. K. Bertelsen (III) og Kai Nielsen (II).

VI. Laveste Stipendium — 40 Kr. — at udbetale til Skolepenge: J. G. Chr. V. V. Jacobsen (III Kl.).

II. Paa Finansloven er dernæst bevilget **12 ekstraordinære Fripladser** for samtlige Landets offentlige lærde Skoler under eet til »Disciple, hvis Evner gøre det ønskeligt, at de erholde Adgang til en højere Uddannelse, men hvis Forældres Formuestilstand ellers vilde udelukke dem derfra«. Disse tillægges nye Disciple straks det første Aar og regnes fra 19. August, medens Beneficiaaaret ellers regnes fra 1. Oktober. Ansøgninger herom indleveres samtidig med Ansøgninger om ordinære Beneficier. For indeværende Skoleaar er en saadan Friplads af Ministeriet tilstaaet Discipel i IV mat. Kl. E. Rokkjær.

III. Endelig anvendes aarlig efter Bevilling paa Finansloven af **Kommunitetets Midler** en Sum til Understøttelse »for saadanne, der først i en fremrykket Alder have bestemt sig for Studeringer, og som ved en Forberedelses- eller Fageksamen have givet sikkert Haab om god Fremgang«. Ansøgninger herom indgives direkte til Ministeriet efter forudgaaende Bekendtgørelse i Bladene.

IV. Af **Nissens Legat** for studerende Disciple, hvilket i December Maaned bortgives af Skolens Lærerkollegium, uddeles de 4 Femtedele (821 Kr. 76 Øre) til uformuende Disciple, som vise god Opførsel, een Femtedel (205 Kr. 44 Øre) som Vidnesbyrd om Paa-skønnelse af Flid og god Opførsel og som Opmuntring til fortsat Anstrængelse. Denne Anerkendelse kan ogsaa udtales til de Disciple, der have opnaaet Translegatet. Halvdelen af Portionerne udbetales, Halvdelen oplægges til Udbetaling efter fuldendt Afgangseksamen. Ansøgninger indgives ikke. Fordelingen har været følgende:

1. 1) H. M. Iversen (VI) 71 Kr. 76 Øre; 2) Villads Christensen (VI) 100 Kr.; 3) S. O. T. Philipsen (VI) 100 Kr.; 4) K. Thostrup (V), 5) C. G. Cj. Jacobsen (V), 6) M. C. Andersen (V), 7) Alfr. Mikkelsen (IV), 8) H. F. E.

Jensen (IV), 9) J. Chr. M. J. Ploug (IV), 10) K. J. Høyer (III), 11) C. E. Ussing (III), 12) I. Kirkegaard (III), 13. P. J. K. Bertelsen (III) og 14) Kaj Nielsen (II) hver 50 Kr.

2. Som Opmuntring til fortsat Flid: 1) Jacob C. Jensen (VI) 30 Kr.; 2) Albert Thrane (V) 30 Kr.; 3) O. N. Jessen (V) 30 Kr.; 4) J. H. Markvorsen (V) 30 Kr.; 5) N. Chr. Jensen (IV) 29 Kr.; 6) H. Chr. Rye (IV) 28 Kr. og 7) H. M. Borchersen (II) 28 Kr.

At den tilstaaede Understøttelse tillige er at betragte som Vidnesbyrd om Lærernes Tilfredshed med Fliden og som Opmuntring for Fremtiden, vedtoges det at tilkendegive følgende Disciple: H. M. Iversen (VI), S. O. T. Philipsen (VI), Alfr. Mikkelsen (IV) og H. F. E. Jensen (IV).

V. Det grevelige **Moltkeske Legat** for Sønner af kgl. Embedsmænd (2 Portioner, for Tiden paa 76 Kr. hver med halv-aarlig Udbetaling) bortgives af Lensgreve Moltke til Bregentved; for Tiden nydes det af F. J. T. Smith (V spr.) og I. Kirkegaard (III st.).

VI. **Læge Frederik Foghs Legat** (100 Kr. aarlig i højst 3 Aar med halv-aarlig Udbetaling) for »to flittige, begavede og uformuende Disciple til Hjælp til deres Underholdning i Skoletiden, lige meget enten de ere i nogen af Skolens studerende eller Realafdelinger«, bortgives for hver Termin af Lærerkollegiet. Det nydes for Tiden af H. M. Iversen (VI mat.) og N. Chr. Christensen (IV Realkl.).

VII. Det **Stampeske Legat**, 2 Portioner, hver paa 400 Kr. aarlig, til Understøttelse for studerende, først under deres Skolegang i Viborg, dog ikke ud over 9 Aar, dernæst under Forberedelse til en Embedseksamen ved Universitetet, dog ikke ud over 6 Aar, bortgives af Lærerkollegiet og en Præst fra Middelsom Herred (fra 1. Maj d. A. Sognepræst Valeur i Langaa). Fortrinsret have Testators, Sognepræst til Nørre Nebel og Lydum Sogne Jacob Stampes, og Hustru Charlotte Nicoline

Grundahls Slægtninge, dernæst Sønner af Købstadborgere*, Landsbypræster, Landsbyskolelærere eller Landsbydegne. — Fundatsen findes aftrykt i Program 1892, S. 72 fl. — Legatet nydes siden Maj 1897 af Student P. Kr. Johansen Stampe (som Slægtning). Den anden Plads, der er blevet ledig ved Stud. mag. Frode Christensens Død vil blive bortgivet i Løbet af Maj Maaned d. A.

VIII. De **Jessenske Legater** for Slægtninge af Rektor Jessen og Hustru, f. Ostefeld, der have Fortrinsret, dernæst for duelige og fattige studerende i Viborg Skole fra den Tid, de kom i 5. Lektie, indtil »deres Triennium« ved Universitetet er udløbet, nødes i Aaret 1901 af følgende Studenter fra og Disciple i Skolen: »det større« (25 Kr. 45 Øre) af Studenterne P. Glud og Ejnar A. Giersing (begge 3. Gang) samt A. T. Holm (2. Gang) og »det mindre« (18 Kr. 6 Øre) af Student P. Kr. Johansen Stampe (3. Gang) og Discipel V. Falkenstjerne (3. Gang).

Bortgives af Stiftets Biskop og Stiftsprovst.

IX. Det **Mallingske Legat** (omtr. 164 Kr.) tildeles af Konsistorium ved Københavns Universitet hvert Aar »den mest værdige og trængende« af de af Skolens Dimittender, som foruden at have nydt Skolebeneficium i det mindste have opnaaet 2. Karakter og have ladet sig indskrive ved Universitetet. I Aar er det tildelt Stud. theol. Th. M. Døssing.

X. Det **Juelske Legat**, 2 Portioner, hver paa 75 Kr. 16 Ø. i et Tidsrum af højst 5 Aar, for studerende fra Viborg og Aalborg Skoler, er i Aaret 1901 udbetalt til Studenterne Niels Christensen fra Viborg Skole og Olaf Holdt fra Aalborg Skole (begge 3. Gang). Ansøgninger herom maa indgives til Legatets Patron, Baron, Kammerherre Juul-Rysensteen til Mundelstrupgaard.

XI. Renterne af **Nissens Legats Oplagskapital** (14 Kr.) og af de indestaaende Oplagspenge (34 Kr. 42 Øre) samt hjemfaldne Oplagspenge (95 Kr.), ialt 143 Kr. 42 Øre, tildeltes stud. med. N. P. Gravesen (1899) med 43 Kr. 42 Øre, stud. theol. Lykke

*) Ved Resolution af 15. September 1897 har Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet paa Forespørgsel fra Legatets Bestyrelse udtalt, »at, der, som de sociale Forhold nu stille sig, til Købstadborgere maa henregnes enhver, der holder Dug og Disk i en Købstad, og som deltager i Købstadens Tynge.« (Jfr. »Meddelelser om de lærde Skoler«, 1897—98, S. 77).

Sørensen (1900) med 40 Kr. og stud. mag. N. E. Josefsen (1901) med 60 Kr. — Ansøgninger herom tilsendes Rektor paa Lærerkollegiets Vegne inden 1. December. Flidsattester og Testimonium paupertatis maa vedlægges.

V. Lærerkollegiet.

Som det vil ses af Indledningen til det nedenfor aftrykte »Reglement for Skoleraadene ved de lærde Statsskoler« bestemtes allerede ved Forordningen af 7. November 1809, der endnu er Grundlaget for den lærde Skoles Retsstilling, at der skulde holdes Lærerraad, men en nærmere Ordning af disse Raad var aldrig blevet givet. Følgen deraf var, at Forholdet har udviklet sig meget forskelligt ved Skolerne; nogle Steder har man indskrænket sig til kun i enkelte vigtigere Anliggender som ved Opflytninger eller Beneficiefordelinger at høre Lærernes Mening, andre Steder, som her i Viborg, har det lige siden 1809 været Skik at holde omtrent maanedlige Lærermøder om Skolens Anliggender og holde Protokol over Møderne.

Bevægelsen for at skaffe Lærerkollegiet ved Statskolerne en fastere Stilling med ikke blot raadgivende, men i visse Sager ogsaa besluttende Myndighed, har flere Gange været fremme og er sidste Gang nærmest rejst af Sorø Akademis lærde Skole og Opdragelsesanstalts Rektor og Lærere, hvorpaa der af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet allerede under 4. Oktober 1900 blev givet et »Reglement for Sorø Akademis lærde Skole og Opdragelsesanstalt«, hvori et af de fast ansatte Lærere bestaaende »Skoleraad« med bestemt afgrænsede Rettigheder og Forpligtelser fastsloges. Et herefter udarbejdet Udkast til »Reglement for Skoleraa-

dene ved de lærde Statsskoler« blev af den daværende Kultusminister (Bjerre) under 5. November s. A. sendt Rektorerne til Betænkning, men Sagen blev først gennemført af den nuværende Kultusminister ved nedensaaende Reglement af 9. September 1901.

Ved dette Reglement er Statsskolelærernes Stilling blevet betydelig højnet. Ved flere Spørgsmaal, hvor de tidligere kun havde raadgivende Stemme, eller hvor det afgang af Rektorerne, om de overhovedet bleve hørte, kunne de nu træffe Afgørelse, saaledes at Ansvarret ikke længere er hos Rektor alene, men hos Skoleraadet, og paa et hvilket som helst Tidspunkt kunne de stille Forslag til Drøftelse eller Afgørelse. Særlig henledes Opmærksomheden paa Bestemmelsen i § 4 om Disciplinens Opflytning, hvorved den endelige Afgørelse ikke som hidtil er lagt i Rektorerne, men i det samlede Skoleraads Haand.

Reglement for Skoleraadene ved de lærde Statsskoler.

Ved Forordningen af 7de November 1809 § 22 er det bestemt, at i de lærde Skoler, hvor intet Skoleraad er, »skulle Skolens samtlige faste Lærere til visse Tider træde sammen for at overlægge om Skolens Anliggender og meddele hinanden deres Bemærkninger og Tanker om, hvad Enhver formener at kunne tjene til Undervisningens og Disciplinens Tarv«. I den Instruks, som det blev paalagt Direktionen for Universitetet og de lærde Skoler at udstede til Lærerne, skulde »Genstandene for disse Forhandlinger nærmere angives, saavel som Maaden, hvorledes deres Orden og Gang bør styres af den første Lærer, der i disse Møder har Forsædet.« Endvidere bemærkes i Forordningen: »Saadanne Forsamlinger holdes ordentligvis en Gang i Begyndelsen af hver Maaned, og ellers naar den første Lærer finder det fornødent, altid uden for de sædvanlige Undervisningstimer. Resultatet af Forhandlingerne skal indføres i en dertil indrettet Protokol, som Adjunkterne hvert Halvaar skulle skiftes til at føre, hvis det ikke udtrykkelig skulde være en af dem overdraget.«

Som bekendt er den nysnævnte Instruks hidtil ikke bleven udfærdiget, hvilket maa antages at have bidraget sit til, at den

maanedlige Afholdelse af deslige Lærerforsamlinger til Dels er gaaet af Brug, saaledes at der ved adskillige Skoler kun afholdes 2 Lærerforsamlinger om Aaret (om Beneficiefordelingen og om Klasseoprykningen). Ses der imidlertid hen til den lærde Skoles Udvikling siden Emanationen af den nævnte Forordning i Henseende til Tilvæksten i Discipeltallet og til Udvidelsen af Undervisningen, samt til, at Lærerne ved de lærde Skoler nu i en langt større Udstrækning end før ere Mænd, som have valgt Skolegerningen som deres Livsopgave, da skønner Ministeriet ikke rettere end, at det maa anses for tidssvarende at faa tilvejebragt en fast Ordning for de ovennævnte Lærerforsamlinger, og skal til den Ende herved fastsætte følgende Reglement:

§ 1.

Skoleraadet bestaar af alle Lærere, der ansættes med fast aarlig Lønning; Rektor er Raadets Formand. Andre Lærere ved Skolen kunne tilkaldes af Rektor og deltage da i Forhandlingerne, men ikke i eventuelle Afstemninger, medmindre de undervise i et eller flere af Videnskabsfagene.

§ 2.

Skoleraadet sammenkaldes uden for Skoletiden i Reglen en Gang om Maaneden og ellers saa ofte, som Rektor finder det fornødent. Ved Afstemninger gør i Tilfælde af Stemmelighed Rektors Stemme Udslaget.

§ 3.

Skoleraadet skal drøfte alle Sager, hvorom Rektor ønsker at høre dets Mening. Hvert Medlem har Ret til at stille Forslag til Beslutninger i Skolesager; Forslagene afgives til Rektor senest 8 Dage før Mødet og meddeles af ham til Medlemmerne sammen med Indkaldelsen til Mødet. Vedtages Forslaget, er Sagen afgjort, for saa vidt den ikke hører under Ministeriets Afgørelse, hvis Rektor tiltræder det. Hvis Rektor ikke tiltræder det, indsendes det til Ministeriets Afgørelse med Rektors Erklæring samt en Afskrift af Protokollen med mulige Bilag.

§ 4.

Skoleraadet afgør Spørgsmaal om Disciples Opflytning i en højere Klasse, saaledes, at hver Lærer har lige saa mange Stemmer, som han har haft Ugetimer med Disciplene (Dansk-læreren dobbelt saa mange). Lærerne i Sang og Gymnastik deltage ikke i denne Afstemning. Er mindst to Trediedele af samt-

lige Stemmer for Opflytning eller Oversidden, er Sagen dermed afgjort. I modsat Fald træffer Rektor Afgørelsen i samme Skole- raadsmøde.

§ 5.

Skoleraadet skal høres af Rektor, før han afgiver Indstilling om:

- a. Lærebøgers Indførelse og Afskaffelse.
- b. Fagfordeling.
- c. Beneficiefordeling.
- d. De Fag, hvormed Iedige Lærerpuster skulle opslaaes, med mindre Indstilling skal ske i en Ferie, da Skoleraadet ikke kan indkaldes.

Indstillingen ledsages af en Afskrift af Protokollen med mulige Bilag.

§ 6.

Over Skoleraadets Forhandlinger føres en Protokol af den yngste stemmeberettigede Lærer efter Rektors Diktat, med mindre Rektor ønsker selv at føre den eller træffer anden Ordning. Hvert Medlem er berettiget til at faa indført korte Diktater eller at faa udførligere, af det selv skrevne Fremstillinger vedlagte som Bilag. Protokollen oplæses og underskrives af Medlemmerne.

§ 7.

Indkøb til Skolebiblioteket besluttet af et Bogudvalg, der bestaar af Rektor som Formand, Bibliotekaren og to af Skole- raadet ved Forholdstalsvalg valgte Lærere.

Anvendelsen af Aarstilskudet til Skolens Samlinger bestemmes af et Raad, der bestaar af Rektor som Formand samt Lærerne i Naturlære og i Naturhistorie.

De i denne Paragraf omtalte Valg ske i Marts for det kommende Finansaar.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, den 9de September 1901.

J. C. Christensen.

Stemann.

Den 16. Juli 1901 blev Overlærer Ramsgaard allernaadigst udnævnt til Ridder af Danebrog.

Fra Skoleaarets Begyndelse blev der af Helbredshensyn tilstaaet Overlærer Giersing længere Tids Orlov. Da det ved officielt Opslag i Ministeriet ikke var lykkedes at skaffe en Vikar, blev Sagen med Ministeriets Indvilligelse ordnet saaledes, at Hr. Giersings 12 Timer i Engelsk (VI—III) overdroges Premierløjtnant Rosenquist; Timerne i Oldnordisk i V og VI Kl. overtoges som Dansktimer af Rektor Heise, mod at der senere gaves et lignende Timetal til Oldnordisk, og af 8 Timer Latin i V Kl. besørgedes de 7 Timer af Adjunkt Olsen sammen med VI Kl., den 8. Time som særlig Eftermiddagstime, ligeledes af Adjunkt Olsen. — Vikariatet varede til ind i November, da Overlærer Giersing efterhaanden selv overtog sine Timer.

Under en Adjunkt Lomholt ligeledes af Helbredshensyn tilstaaet Orlov fra d. 17—25. Marts besørgedes hans Timer med Ministeriets Indvilligelse af Premierløjtnant Larsen.

Forøvrigt har Undervisningstimerne været delte mellem Lærerne paa følgende Maade:

Rektor, Dr. Heise: Dansk i VI og V, Historie i VI, V og IV stud., i alt 13 Timer,

Overlærer Ramsgaard: Latin i III og II, Græsk i III, Tysk i VI, V, II, I stud. og I Rl., i alt 28 Timer.

Overlærer Petersen: Naturlære i VI m., VI spr., V m., V spr., IV m. og Rl., III m. og Rl., Gymnastik i VI, V, IV og III, desuden Inspektion ved Fælles-sangen 1 Time, i alt 30 Timer. Desuden Overledelsen ved Skydningen.

Overlærer Giersing: Oldnordisk i VI og V, Latin i V, Engelsk i VI—III, i alt 23 Timer.

Adjunkt Møller: Matematik i VI m., IV st. og Rl., I Rl., Skrivning og Tegning med hele Skolen, i alt 30 Timer.

- Adjunkt Thorsen: Græsk i IV, Oldkendskab i VI og V, Latin i I, Dansk i IV st. og Rl., III st., II st. og Rl., I st., i alt 25 Timer.
- Adjunkt Olsen: Latin i VI og IV, Græsk i VI og V, Historie i IV Rl., III st. og Rl., i alt 34 Timer. Desuden Tilsyn med Eftersiddere (2 Timer).
- Adjunkt Mortensen: Geografi og Naturhistorie med hele Skolen, 22 Timer.
- Adjunkt Lomholt: Matematik i V, III st. og Rl., I st., i alt 29 Timer. Desuden Sløjld med hele Skolen (12 Timer) fra 1. Okt. til 1. Maj.
- Adjunkt Black: Fransk i hele Skolen; Engelsk i II Rl. og I Rl., i alt 30 Timer.
- Timelærer, cand. theol. Loft: Religion i hele Skolen, Dansk i III Rl. og I Rl., Tysk i IV st., IV Rl. og III, Historie i II, I st. og I Rl., i alt 28 Timer.
- Timelærer, Premierløjtnant Beck: Gymnastik i II og I samt med Ikke-Sangerne i Fælles-Sangtimen, i alt 9 Timer.
- Timelærer, Premierløjtnant Seehusen: Sang med hele Skolen, 5 Timer.
- Stabssergent Brüggmann: Assistent ved Gymnastikundervisningen, 18 Timer. Desuden Assistent ved Danseundervisningen og Skydningen.
- Stabssergent Werner: Assistent ved Gymnastikundervisningen, 18 Timer.
- Sergent Jensen: Assistent ved Hugning, 1 Time ugentlig fra 1. Novbr. til 1. Maj.

VI. Aarets Arbejde.

Omstaaende Tabel viser, hvorledes Timerne har været fordelte i de forskellige Fag.

Timefordelingen i Skoleaaret 1901—1902.

Fagene.	Katedralskolen.											Forberedelses- skolen.																	
	VI		V		IV			III		II		I		Ugentlige Lærertimer i alt.	3. Kl.	2. Kl.	1. Kl.	I alt Lærertimer.											
	spr.	mat.	spr.	mat.	spr.	mat.	Bl.	spr.	mat.	Bl.	st.	Bl.	st.						Bl.										
Dansk	3	(3)	2	(2)	(2)	(2)	3	2	(2)	2	(2)	3	3	3	3	21	5	4	2	6	17								
Oldnordisk . . .	1	(1)	2	(2)	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	»	»	»	»	»	»								
Latin	8	»	8	»	8	(8)	»	7	(7)	»	7	»	6	»	44	»	»	»	»	»	»								
Græsk	6	»	6	»	4	»	»	4	»	»	»	»	»	»	20	»	»	»	»	»	»								
Oldkendskab . .	»	2	»	2	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	»	»	»	»	»	»								
Tysk	}	(2)	2	(2)	2	(2)	2	2	(2)	(2)	2	(2)	2	2	16	4	4	»	»	»	8								
Engelsk																						»	»	»	»	»	»	»	»
Fransk	3	(3)	3	(3)	2	(2)	(2)	3	(3)	(3)	3	(3)	4	4	22	4	»	»	»	»	4								
Religion	1	(1)	1	(1)	1	(1)	(1)	1	(1)	(1)	2	(2)	2	2	10	2	2	(2)	(2)	4	4								
Historie	3	(3)	3	(3)	2	(2)	3	(2)	(2)	3	(2)	(2)	3	(3)	21	3	2	(2)	(2)	5	5								
Geografi	»	»	»	»	2	(2)	(2)	2	(2)	(2)	2	(2)	2	2	10	2	2	2	2	6	6								
Naturhistorie . .	»	»	»	»	2	(2)	(2)	2	(2)	(2)	2	2	2	2	12	2	2	2	2	4	4								
Matem. og Regn.	»	9	»	11	(5)	7	(7)	(5)	7	(7)	6	(6)	5	5	50	5	6	(6)	(6)	11	11								
Naturlære	3	6	3	4	»	2	(2)	»	2	(2)	»	»	»	»	20	»	»	»	»	»	»								
Skrivning	»	»	»	»	»	»	1	»	»	(1)	1	(1)	2	(2)	4	3	4	(4)	(4)	7	7								
Tegning	»	»	»	»	»	»	1	»	»	(1)	»	2	»	2	5	»	2	(2)	(2)	2	2								
Klassetimer . . .	17	13	17		17	13	17	4	12	14	4	12	4	9	17	4	9	9	21	9	28	2	28	282	30	12	18	8	68
Sang			2					2			2		2		5 ²⁾	2	(2)	(2)		2	2							2	
Gymnastik			4 ¹⁾					4			4		4		18 ³⁾	4	(4)	(4)		4	4							4	
I alt	36		36		36			36		36		36		305		36	26	32		74									

36

¹⁾ Desuden en frivillig Huggetime Søndag Morgen. — ²⁾ En Sangtime er fælles for alle Klasser. — ³⁾ Foruden de 16 egentlige Gymnastiktimer Huggetimen Søndag Morgen og en Fællestime om Lørdagen for Ikke-Sangere.

I Skoleaarets Løb ere i de forskellige Fag følgende Pensaa gennemgaaede:

Dansk.

I st. Kl. (3 T.; Adj. *Thorsen*). Oplæsning og Analyse efter Joakim Larsens Læsebog 3. Del; nogle af Digtene i Bogen ere lærte udenad; Analyse paa Grundlag af Mikkelsens Sproglære for Forberedelsesskoler. Det meste af Arentzens nordiske Mytologi er gennemgaaet. 1 Genfortællingsstil om Ugen, enkelte Gange Diktat.

I Realkl. (3 T.; Timelærer, Cand. theol. *Lofst*). Højtælæsning, dels efter Joakim Larsens 3. Del, dels af Robin Hood, Andersens Eventyr, Smaating af Carit Etlar og lign. Analyseøvelser paa den store Tavle. Grammatik efter Mikkelsen. En Stil hver Uge, Diktat og Genfortælling.

II st. Kl. (2 T.; Adj. *Thorsen*). 1 Stil ugentlig, dels Genfortælling, dels friere Stile, hentede fra Undervisningsstoffet. Slutningen af Arentzens nord. Mytologi er gennemgaaet (Heltasagnene). Der er af Disciplene oplæst Noveller af Blicher (Røverstuen, Præsten i Thorning, Telse, Præsten i Vejlbj), H. C. Andersens Den lille Havfrue og De vilde Svaner, Chr. Winthers Ristestenen og Ingemanns Christen Bloks Ungdomstreger.

II Realkl. (1 T.; desuden 2 Timer sammen med II st.; Adj. *Thorsen*). Realisternes ugentlige Enetime er foruden til Oplæsning væsentlig bleven brugt til Analyse paa Grundlag af Mikkelsens Bog; hertil i Regelen benyttet Klassetavlen. Lignende Øvelser ogsaa af og til i Fællestimerne.

III st. (2 T.; Adj. *Thorsen*). 1 Stil ugentlig, i Begyndelsen en længere Genfortælling, senere frie Stile. Af og til Analyse med Benyttelse af Skoletavlen. Sechers græske Mytologi er gennemgaaet (med dertil

hørende Afbildninger). Af Disciplene (eller Læreren) er oplæst Oehlenschlägers Ørvarodds Saga, Blichers Juleferierne og Jøderne paa Hald, Hauchs Søstrene paa Kinnekullen og nogle Sange af Odysseen og Iliaden (Wilster).

III Realkl. (2 T.; Timelærer, Cand. theol. *Loft*). Til Højt læsning er anvendt: Fengers Læsestykker, Lille Lord Fauntlery og lign. Af Literaturværker er gennemgaaet: Holberg: Pernilles korte Frøkenstand og Kilde-rejsen; Blicher: Falddøren; Oehlenschläger: Tordenskjold; Hostrup: Eventyr paa Fodrejsen og Erik Bøgh: En Tycho Brahes Dag. Analyseøvelser. Grammatik efter Mikkelsen. 1 Stil ugentlig, mest friere Opgaver.

IV Kl. (2 T.; Adj. *Thorsen*). I Aarets Løb oplæst følgende Digterværker: Af Holberg: Maskerade og Det lykkelige Skibbrud; af Oehlenschläger: Vaulundurs Saga, Hakon Jarl og Correggio; af Fru Gyllembourg: En Hverdagshistorie; Blicher: En Landsbydegns Dagbog og Kæltringliv; Hauch: Søstrene paa Kinnekullen; Heiberg: Syvsoverdag, Tycho Brahes Spaadom og Aprilsnarrene; af Hostrup: Drøm og Daad og Eventyr paa Fodrejsen. En Stil hveranden Uge.

IV Realkl. (1 T.; Adj. *Thorsen*). I Realklassen er benyttet Fengers Læsestykker I. Analyse paa Grundlag af Mikkelsens Sproglære for Realskoler; Disciplene have gennemgaaet Sig. Müllers mindste Litteraturhistorie.

Til Alm. Forberedelseseksamen opgives: Holberg: Maskerade og Det lykkelige Skibbrud; Oehlenschläger: Hakon Jarl; Blicher: En Landsbydegns Dagbog; Heiberg: Syvsoverdag og Aprilsnarrene; Hauch: Søstrene paa Kinnekullen; Hostrup: Eventyr paa Fodrejsen. Desuden af Fengers Læsebog S. 57—88 og 208—314.

V Kl. (2 T.; Rektor *Heise*). Litteraturhistorie med Rønnings Bog til Grundlag indtil Rationalismen. Læst

en Del Eddasange, Brudstykker af Nials Saga m. m., en stor Del Folkeviser, navnlig de historiske, med særlig Benyttelse af Axel Olriks »Danske Folkeviser« og dennes Indledning. Af Holberg er læst Brudstykker af Peder Paars og Niels Klim, nogle Epistler samt Erasmus Montanus og Jakob v. Thybo. 12 Timer Svensk efter Hammerichs Læsestykker. — I Regelen 2 Stile om Maaneden; hidtil 13.

VI Kl. (3 T.; Rektor *Heise*). Oversigt over den danske Litteratur Historie med Rønnings Bog til Grundlag. Særligt er Folkevisedigtninger behandlet. Læst, dels i V, dels i VI Kl.: en Del Eddasange, Stykker af Nials Saga, en Del Folkeviser (navnlig de historiske); Brudstykker af forskellige Forfattere efter Sigurd Müllers eller Flors Haandbøger. Holberg: Jeppe paa Bjerget, Jacob v. Thybo; nogle Epistler o. s. v.; Stykker af Peder Paars og Niels Klim. — Ewald: Brudstykker af Fiskerne og af Balders Død, Levned og Meninger. — Wessel: Kærlighed uden Strømper, flere fortællende Digte. — Forskellige Brudstykker af andre Forfattere (P. A. Heiberg m. fl.) — Baggesen: Min Fætters Levned; af Labyrinten: Pakket, Jødegaden, Lüneburger-Hede, Strasburg, Rousseaus Ø, o. s. v. Nureddin til Aladdin. — Oehenschläger: Digte fra Aar 1803; St. Hansaftenspil; Aladdin (Tragedien Hakon Jarl har Disciplene læst tidligere). — Digte af Hauch og P. M. Møller, desuden: Lægds-gaarden, Brudstykker af en Students Æventyr m. m. — J. L. Heiberg: Kong Salomon og Jørgen Hattemager; en Sjæl efter Døden m. m. — Hertz: Kong Renés Datter. — I Regelen 2 Stile om Maaneden, i alt 13.

Privatist Jensen (Sivgaard) opgiver: Sigurd Müllers Litteraturhistorie; udførligere: Folkeviserne. Holberg: Jeppe, Jakob v. Thybo, den politiske Kandestøber; Oehenschläger: Hakon Jarl m. m.

Oldnordisk (Overlærer *Giersing*).

V Kl. (2 T.). Wimmers Læsebog, S. 16—36; 41—55; 63—73; 114—18. Sammes Grammatik.

VI Kl. (1 T.). Wimmers Læsebog, S. 16—36; 41—53; 61—73; 114—18. Sammes Grammatik.

Til Afgangseksamen opgives: Wimmers Læsebog S. 1—14; 16—36; 41—107; 114—18. Heraf opgives til Overhøring S. 16—36; 41—53; 61—73; 114—18.

Privatist Jensen (Sivgaard): Wimmer S. 1—107 med Forbigaaelse af Versene i Gunløg Ormtunges Saga.

Latin.

I st. Kl. (6 T.; Adj. *Thorsen*). Forchhammers Læsebog til S. 25. Bøjningslæren efter Madvig.

II st. Kl. (7 T.; Overlærer *Ramsgaard*). Listovs Udvalg af Cornelius Nepos S. 6—28. Det vigtigste af Sproglæren efter Madvig. Stile, dels hjemme, dels paa Skolen, hidtil i alt 77.

III st. Kl. (7 T.; Overlærer *Ramsgaard*). Cæsars Gallerkrig 1. Bog Kap. 1—29; Ciceros 1. katilinariske Tale; Ovid (Blochs Udvalg): Deucalion. Sproglæren efter Madvig. Stile, dels hjemme, dels paa Skolen, hidtil i alt 77.

IV st. Kl. (8 T.; Adj. *Olsen*). Cæsars Gallerkrig 3. og 4. Bog samt 1. Bog Kap. 1—30. Ciceros 1., 3. og 4. katilinariske Tale samt Talen for Kong Dejotarus. Af Ovid (Blochs Udvalg) er læst: Verdensaldrene, Deucalion, Europa, Cadmus, Pentheus, Pyramus og Thisbe. Madvigs Sproglære. 2 Stile ugentlig, den ene paa Skolen. Mundtlig Stil.

Til Overhøring opgives: Cæsars Gallerkrig 3. Bog og 4. Bog Kap. 1—21; Ciceros 1. og 3. katilinariske Tale samt Talen for Kong Dejotarus Kap. 8—12;

Ovids Verdensaldrene, Deucalion, Pyramus og Thisbe, Cadmus 1—84.

Privatisterne opgive: Cæsars Gallerkrig 3. og 4. Bog samt 1. Bog Kap. 1—30. — Ciceros 4 katilinariske Taler. — Blochs Udvalg af Ovid: Verdensaldrene, Deucalion, Cadmus, Pentheus, Pyramus og Thisbe, Dædalus — i alt 840 V.

V spr. Kl. (8 T.; Overlærer *Gierring*). Ciceros Cato major; Seneca i Udv. ved Gertz II, S. 1—99 undtagen de to næstsidste Breve; Sallusts Catilina; Livius VIII; Virgils Æneide I & II; omtr. 800 Vers af Madvigs carmina sel. Uden Forberedelse: Cæsars Bell. Gall. VI; Flemmers Udvalg S. 3—49; 71—86; omtr. 10 Sider af Henrichsens Versioner. En Version ugentlig fra Oktober.

VI spr. Kl. (8 T.; Adj. *Olsen*). Ciceros Cato major (med Forbigaaelse af Kap. 15); Seneca i Udvalg ved Gertz II S. 1—98, 110—113. Tacitus i Udvalg ved Bricka og Thomsen S. 34—81. Horats' Breve I og II. Af Madvigs carmina selecta: Catul 1—9, 11—12; Tibul 1, 2, 4; Ovid 3—5; Martial. En Version ugentlig. Rafns Litteraturhistorie. Thomsens Antikviteter. Dimittenderne have desuden i forrige Skoleaar læst: Ciceros 4. Tale imod Verres; Livius I; Virgils Æneide II. Horats' Oder II—III. Heraf opgives til Overhøring: Ciceros 4. Tale imod Verres Kap. 33—67; Cato major Kap. 1—11; Seneca i Udvalg ved Gertz II S. 1—35, 64—75. Livius I, 1—16, 22—25, 34—41, 46—48; Tacitus i Udvalg ved Bricka og Thomsen S. 34—57. Horats' Oder II—III; Horats' Breve I, 1, 2, 6, 7, 12, 13, 18; II, 1, 2. Virgils Æneide II, 1—402. Af Madvigs carmina selecta: Catul 1—3, 11, 12; Tibul 1, 2, 4. Ovid 4.

Kursorisk er læst: Henrichsens Versioner S. 1—25, 46—64, 86—153; Cæsars Gallerkrig 6. Bog; Flemmers Sølvalderens Forfattere S. 3—69; Seneca i Udvalg ved Gertz II S. 99—110.

Græsk.

III spr. Kl. (4 T.; Overlærer *Ramsgaard*). Som Forberedelse er læst Sætninger af Bergs Forskole sammen med Berg og Hudes Formlære. Levy og Vel-schows Læsebog Stykkerue 1—6, 9, 11—12, 15 og 17—25 (kun disse Stykker opgives til Eksamen).

IV spr. Kl. (4 T.; Adj. *Thorsen*). Levy og Vel-schows Læsebog S. 46—63 og 102—127. Odysseen X. Formlæren efter Berg og Hude.

Privatisterne opgive det samme.

V spr. Kl. (6 T.; Adj. *Olsen*). Homer, Odysseen II, III, IV, X, XI, XII 1—164. Herodot i Udvalg ved V. Levy S. 1—57, 75—100, 140—159. Bergs og Hudes Formlære. Sechers Mytologi og Litteraturhistorie.

VI spr. Kl. (6 T.; Adj. *Olsen*). Platons Apologi. Demosthenes' olynthiske Taler. Xenofons Memorabilier I, 1—2. Lukians Filopseudes. Petersens Antologi (sidste Udg.): Elegierne af Kallinos, Tyrtaios 1—4, Mimnermos 1—3, Xenofones 1—2. Epigrammerne af Simonides 1—8, Aeschylos, Demosthenes. De anakreontiske Digte. Skolierne 1, 5. Christensens Antikviteter. Sechers Litteraturhistorie.

Dimittenderne opgive desuden: Homer, Odysseen I, II, IV, X, XI, XII 1—233. Herodot i Udvalg ved V. Levy: S. 1—57, 75—100, 140—159.

Oldkendskab (Adj. *Thorsen*).

V m. Kl. (2 T.). Gennemgaaet Sechers græske Mytologi og en Del af sammes græske Litteraturhistorie. I Oversættelse er læst: Homer: Odysseens 1—3, 5—7, 10, 21—22 Sang, Iliadens 1—2, 6 og 22—23 Sang; Tyrtaios's Elegier; Anakreontiske Smaadigte; 9 Oder af Pindar; Aeschylos: Choeforerne; Sofokles: Ødipos i

Kolonos og Antigone; Euripides: Ifigeneia i Aulis; Aristofanes: Skyerne.

VI m. Kl. (2 T. indtil Jul, fra 1. Jan. 1 T.). Sechers græske Kunsthistorie er gennemgaaet samt Dele af Sechers græske Litteraturhistorie. Af Oldtidsforfattere er læst i Oversættelse: Plato: Apologien, Kriton, Fædon (Beg. og Slutn.), Symposion; Plutarch: Alkibiades; Lukian: Drømmen, Prometheus, Charon, Hanen, Menippus' Rejse til Himlen; Plautus: Købmanden, Skatten, Den stortalende Soldat. Endvidere Prøver af Horats, Virgil, Tacitus og Mark Aurel.

Tysk.

I st. Kl. (2 T.; Overl. *Ramsgaard*). J. Kaper: Tysk Læsebog for Fortsættelses- og Realskoler S. 1—65. Det vigtigste af Bøjningslæren efter Kaper.

I Realkl. (2 T.; Overl. *Ramsgaard*). Som I st. Kl.

II Kl. (2 T.; Overl. *Ramsgaard*). Kapers Læsebog for Mellemlasserne (7. Udgave). Stykkerne 28—38, 41 og 43—52. Bøjningslæren efter Kaper.

III Kl. (2 T.; Timelærer, Cand. theol. *Lofit*). Mohrs Læsestykker 15—57, 199—211, 234—256. Vers: 273—286. Til Ekstemporallæsning er brugt Musäus: Rübezahl og Hauff: Das kalte Herz. Af Kapers Grammatik hele Formlæren.

IV st. Kl. (2 T.; Timelærer, Cand. theol. *Lofit*). Dels med, dels uden Forberedelse: Af Mohrs Læsestykker Side 15—25, 88—120, 138—174, 223—234. Af Knauths Auswahl S. 151—190 med enkelte Forbigaaelser. Som Maanedslæsning: Chamisso: Peter Schlemihl; Tromlitz: Die 400 von Pforzheim; Zschokke: Hans Dampf in allen Gassen; Kotzebue: Kleinstädter. Kapers Grammatik.

IV Realkl. (2 T.; Timelærer, Cand. theol. *Lofit*).

Af Mohrs Læsestykker S. 1—43, 57—76, 88—137, 174—234. Af Knauths Auswahl S. 151—154, 156—160, 162—190. Som Maanedslæsning: Chamisso: Peter Schlemihl; Tromlitz: Die 400 von Pforzheim. Ex tempore: Kotzebue: Kleinstädter. Deraf opgives: Af Mohr: S. 15—43, 88—120, 174—199. Af Knauth: S. 168—190. Kapers Grammatik.

V Kl. (2 T.; Overl. *Ramsgaard*). Dels med, dels uden Forberedelse: Goethe: Egmont; Schiller: Maria Stuart; Mohr: Tysk Poesi for de højere Klasser og Skitser og Noveller af nyere Forfattere II samt Mohr og Haunstrup: Tyske Læsestykker S. 1—114. Maanedslæsning: Franzos: Ein Opfer m. m.; Eckstein: Das Kind; Philipp Galen: Der Pechvogel, Onkel Bispink og Eine Partie nach der Suleck; E. v. Wolzogen: Die tolle Komtess. Sproglæren efter Kaper.

VI Kl. (2 T.; Overl. *Ramsgaard*). Dels med, dels uden Forberedelse: Goethe: Tasso; Schiller: Die Räuber; Herder: Cid; Mohr: Skitser og Noveller af nyere Forfattere II og af Skouboes Læsestykker for de højere Klasser S. 144—203. Maanedslæsning: Franzos: Ein Opfer m. m.; Eckstein: Das Kind; Philipp Galen: Der Pechvogel, Onkel Bispink og Eine Partie nach der Suleck; E. v. Wolzogen: Die tolle Komtess og Heine: Buch der Lieder. Sproglæren efter Kaper.

Fransk (Adj. *Black*).

I st. Kl. (4 T.). Jungs Læsebog for Begyndere til S. 43. Det vigtigste af Grammatiken er gennemgaaet med Teksten som Grundlag og lejlighedsvis med Benyttelse af Oluf Nielsens Grammatik. De almindeligste Gloser indøvede efter Pios Ordsamling (til St. 7).

I Realkl. (4 T.). Jungs Læsebog for Begyndere til S. 43. Forøvrigt som i I st.

II Kl. (3 T.). Jungs Læsebog for Begyndere S.

50—105. Det meste af Grammatiken repeteret efter Oluf Niensens Bog. 1 Stil om Ugen efter Michelsens Stiløvelser. Øvelse i Udtale og Sætningsdannelse efter Phrases de tous les jours. Gloser indøvede efter Pio.

III Kl. (3 T.). Jungs Læsebog for Mellemlklasserne S. 7—117. Grammatiken repeteret efter Oluf Niensens Bog. Gloser repeterede efter Pios Samling. 1 Stil om Ugen efter Michelsen.

IV Kl. (2 T.). Jungs Læsebog for Mellemlklasser S. 7—176, Bovien & Høpfner II, S. 9—65. Kursorisk: Bovien & Høpfner I. Heraf opgive de studerende: Læsebogen S. 7—127; Realisterne: den samme Bog S. 7—158. 1 Stil om Ugen efter Michelsen. Pios Grammatik, Formlæren.

Privatisterne: Jungs Læsebog for Mellemlklasserne.

V Kl. (3 T.). Nyrops Læsebog I. La Débâcle (Heuer). Grammatiken repeteret efter Pio. Efter Giedes Stiløvelser 1 Stil om Ugen.

VI Kl. (3 T.). Nyrops Læsebog I, S. 127—141. Nyrops Læsebog II, S. 1—54, 89—133. La Débâcle (Heuer), S. 79 Bogen ud. Halévy: L'abbé Constantin. 1 Stil om Ugen efter Baruéls Eksamensstile.

Engelsk.

I Realkl. (4 T.; Adj. *Black*). Jespersens engelske Begynderbog I. Elementære Øvelser i Sætningsdannelse og Grammatik med Bogens Tekst som Grundlag.

II Realkl. (4 T.; Adj. *Black*). Jespersens engelske Begynderbog II til Side 75. En Version om Ugen er skreven efter samme Bog. Grammatikken gennemgaaet, først efter Teksten, derpaa efter Jespersens Bog. Mundtlige Øvelser, navnlig med Spørgsmaal og Svar.

III Realkl. (4 T.; Overlærer *Giersing*). Brekkes Læsebog for Mellemlkl. S. 1—98 samt Digtene; Brekkes

Læsebog S. 12—29 (fra Dansk). Nissens Læsebog S. 254—64. Ugelæsning: Aladdin S. 1—120. O. Jespersens Gram. 1 Version ugentlig. Clausens Gloserækker S. 5—17. 2 Digte udenad.

IV Realkl. (4 T.; Overlærer *Giersing*). Brekkes Læsebog for Mellemkl. S. 161—84, 198—211, 242—57, 258—81; Brekkes Læsebog Stykke 1—23 (inkl.) (fra Dansk); Nissens Læsebog S. 13—56; 282—91, 297—319. Ugelæsning: The children of the New Forest. O. Jespersens Gram. 1 Version ugentlig. Gloser efter Diktat.

Til Alm. Forberedelseksamen opgives: Brekkes Læseb. for Mellemkl. S. 161—84, 198—211, 242—57, 258—81 samt Nissens Læsebog S. 13—56, 282—91, 297—319.

V Kl. (2 T.; Overl. *Giersing*). Hansen og Magnussens Læsebog I, S. II—VII, 1—41; II, S. 40—44; sammes Ekstemporallæsning S. 1—33. O. Jespersens Gram. Ugelæsning: Aladdin S. 1—60.

VI Kl. (2 T.; Overl. *Giersing*). Hansen og Magnussens Læsebog I, S. 31—41; sammes Ekstemporallæsning S. 1—73. Ugelæsning: The children of the New Forest; de fleste af H. Hansens Digte. O. Jespersens Gram. — Gloser efter Diktat.

Til Afgangseksamen opgives: Hansen og Magnussens Læseb. I, S. 1—15, 31—58; II, S. 1—40; Ekstemporallæsning S. 1—73. Fr. Andersen opgiver af samme Bøger I, S. 15—41; II, S. 1—44; 50—54; Ekstemporallæsning S. 10—22; 34—106.

Historie.

I st. Kl. (2 T.; Timelærer, Cand. theol. *Lof*). Blochs Lærebog for Realskoler: Oldtiden og af Middelalderen til § 3.

I Realkl. (2 T.; Timelærer, Cand. theol. *Loft*). Som I st.

II Kl. (3 T.; Timelærer, Cand. theol. *Loft*). Blochs første Del fra det frankiske Rige til »De nordiske Riger«; anden Del fra Luther til »De nordiske Riger«.

III Kl. (2 T.; Adj. *Olsen*, Realisterne desuden 1 T.). Efter samme Bog den almindelige Historie fra den franske Revolution til den nyeste Tid, Norden fra 1375 til 1766. Realisterne desuden Nordens Historie fra den ældste Tid til 1375 og fra 1766 til Nutiden.

IV st. Kl. (2 T.; Rektor *Heise*). Nordens Historie fra 1559 til Nutiden efter Bloch. -- Oldtidens Historie indtil Graecherne efter Thrige.

IV Realkl. (3 T.; Adj. *Olsen*). Genlæst hele Historien efter Blochs Lærebog for Realskoler.

V Kl. (3 T.; Rektor *Heise*). Nordens Historie efter Ottosens Lærebog.

VI Kl. (3 T.; Rektor *Heise*). Oldtidens Historie efter Thrige, Middelalderens og den nyere Tids almindelige Historie indtil 1789 efter Blochs Lærebog for Realklasser, efter 1789 efter sammes større Lærebog, Nordens Historie efter Ottosen.

Privatist Jensen (Sivgaard): Schwanenflügels større Lærebog i Verdenshistorie, Ottosen: Nordens Historie.

Geografi (Adj. *Mortensen*).

I st. Kl. (2 T.). Dahlbergs større Lærebog: Europa S. 19—57. Disciplene har tegnet nogle af de læste Landes Omrids samt Rids af Flodløb, Bjergkæderetninger o. s. v. i store Træk, saavel hjemme som paa Skoletavlen.

I Realkl. (2 T.). Samme Pensum som I st. Kl.

II Kl. (2 T.). Dahlbergs større Lærebog: Europa S. 57—88 og Asien. Korttegning som i I.

III Kl. (2 T.). Dahlbergs større Lærebog: Afrika, Amerika og Australien samt Indledningen S. 1—18.

IV Kl. (2 T.). Dahlbergs større Lærebog.

Naturhistorie (Adj. *Mortensen*).

I st. Kl. (2 T.). Mortensen, Botanisk ABC. Læren om Planternes ydre Bygning er gennemgaaet efter Materiale fra Skolens botaniske Have og de af Discipulene medbragte Planter. Nogle Øvelser i Plantebestemmelse ere foretagne. — Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie: Koldblodede Hvirveldyr og Insekter.

I Realkl. (2 T.). Samme Pensum som I st. Kl.

II st. Kl. (2 T.). Warming, Plantelivet: Tokimbladede (efter levende Planter). — Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie: Tusindben, Edderkopper, Orme, Bløddyr og Straaledyr.

II Realkl. (2 T.). Samme Pensum som II st. Kl.

III Kl. (2 T.). Warming, Plantelivet. Den systematiske Del (saa vidt muligt efter levende Planter) samt S. 1—61. — Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie: Kapitlet om Menneskets Bygning.

IV Kl. (2 T.). Strøm, Kortfattet Plantelære og Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie.

Religion (Timel., Cand. theol. *Loft*).

I st. Kl. (2 T.). Martensen og Paullis Bibelhistorie forfra til Esra. Balslevs Lærebog: den første Artikel, Budene og Stykket om Synden. Nogle Psalmer.

I Realkl. (2 T.). Som I st.

II Kl. (2 T.). Martensen og Paulli: fra Esra til Skærtorsdag. Af Balslevs Lærebog den 2den og 3dje Artikel. Nogle Psalmer.

III Kl. (1 T.). Assens Bibelhistorie fra Jesu 2det

Ophold i Jerusalem — Bogen ud. Efter Balslevs Lærebog Fadervor, Daaben og Nadveren.

IV Kl. (1 T.). Læst Apostlenes Gerninger 1—8 og 21—28. Desuden fortalt og oplæst for Klassen om Missionens Historie med Benyttelse af Ussings »Evangeliets Sejersgang«.

V Kl. (1 T.). Udvalgte Læsestykker af Mosebøgerne, Job, Psalmerne og Profeterne; ligesaa af Evangelierne.

VI Kl. (1 T.). Udvalgte Læsestykker af Evangelierne og Brevene.

Naturlære (Overlærer *Petersen*).

III m. og Realkl. (2 T.). Ellingers Fysik. Fra Magnetismen og ud. Forfra til Vægtfylde.

IV m. og Realkl. (2 T.). Ellingers Fysik. Hele Bogen, undtagen Lyd og Lys.

V spr. Kl. (3 T.). Ellingers Fysik. Forfra til Strømmens kemiske Virkninger.

V m. Kl. (4 T.). Ellingers Optik. Barmwaters Astronomi. Barmwaters Fysik til Lyden.

VI spr. Kl. (3 T.). Ellingers Fysik. Barmwaters Astronomi.

VI m. Kl. (6 T.). Barmwaters Fysik. Barmwaters Astronomi. Ellingers Optik.

Matematik og Regning.

I st. Kl. (5 T.; Adj. *Lomholt*). J. Petersens Arithmetik, og Algebra I, S. 5—41. Sammes Geometri S. 3—27. N. N. Meiers Regnebog II, § 8 (og 9).

I Realkl. (5 T.; Adj. *Møller*). J. Petersens Arithmetik I S. 5—41. Sammes Geometri S. 3—27. Brøkregning efter Meiers Regnebog II.

II Kl. (6 T.; Adj. *Lomholt*). J. Petersens Aritmetik og Algebra I, S. 38—76. Sammes Geometri S. 27—50. N. N. Meiers Regnebog II, § 9 (og 10).

III st. Kl. (5 T.; Adj. *Lomholt*). J. Petersens Aritmetik og Algebra I, S. 70—II. S. 60. Sammes Geometri S. 50—80. N. N. Meiers Regnebog II, § 10, 11 (og 12).

III m. + Realkl. (2 T.; Adj. *Lomholt*). Geometrisk Tegning i Buchwald og Steenbergs Konstruktionsbog I.

IV st. Kl. (5 T.; Adj. *Møller*). J. Petersens Aritmetik I, S. 77—90. Sammes Aritmetik II S. 65—69. Genlæst J. Petersens Lærebøger i Aritmetik og Geometri. De mat.-naturv. Disciple have i 2 særskilte Timer sammen med Realdisciplene haft Øvelse i geometrisk Tegning og Regning.

IV Realkl. (2 T.; Adj. *Møller*). Som IV st. Kl.

V m. Kl. (11 T.; Adj. *Lomholt*). J. Petersens Aritmetik og Algebra II (spredte Stykker) og III. Sammes Trigonometri S. 3—58. Sammes Stereometri S. 5—76. Sammes Metoder og Teorier S. 7—34. Seidelins Lærebog i Projektionstegning S. 3—38.

VI m. Kl. (9 T.; Adj. *Møller*). J. Petersens Aritmetik II og III, S. 97—116. Sammes Aritmetik I, S. 77—104 og enkelte spredte Stykker. Sammes Trigonometri: De sfæriske Grundformler. Sammes Stereometri S. 77—83. Sammes Analytisk Plangeometri I, undtagen § 9. Seidelins Projektionstegning S. 38—64.

Skrivning. (I alt 5 T.; Adj. *Møller*).

Den latinske og gotiske Bogstavække efter Forskrift paa den store Tavle. Afskrivning efter Bog. Skrivebog med Forskrift har været brugt, hvor det var nødvendigt.

Tegning. (I alt 6 T.; Adj. *Møller*).

Konturtegning efter Andersens, Hetsch's og Petersens Fortegninger. 1 Discipel i 3. Realklasse og Disciplene i 4. Realklasse have tegnet efter Klodser.

Sang. (Premierløjtnant *Seehusen*).

Disciplene have været delte i 4 Hold: I Kl., II Kl., III—IV Kl. og V—VI Kl.; hvert af disse har haft 1 Time ugentlig, desuden have alle Hold været samlede 1 Time ugentlig. 41 Elever have deltaget i Undervisningen. Skolens Morgensange ere gennemgaaede; desuden er indøvet enstemmige Sange efter »Den danske Skoles Sangbog« og trestemmige Sange, dels efter A. Müllers Sangbog, dels udsatte af Skolens Sanglærer. Af Sangtimerne er anvendt en kortere Tid til Musikteori og Træffeøvelser.

Sløjd. (Adj. *Lomholt*).

34 Deltagere have været fordelt paa 3 Hold med hver 4 Timers ugentlig Undervisning. De to yngste Hold bestod væsentlig af Disciple fra I Kl.; paa disse har derfor været benyttet »Klasseundervisning«; paa det ældste Hold derimod, hvor Deltagerne have været paa meget forskellige Standpunkter, har det været nødvendigt at benytte Enkeltmandsundervisning. Begynderne have gennemgaaet Aksel Mikkelsens Modelrække Pl. 1—15.

Gymnastik og Sport.

Disciplene have ved Undervisningen i Gymnastik været delte i 4 Hold, hvert med 4 ugentlige Timers

Undervisning. 6., 5., 4. og 3. Klasse have desuden haft en 5. Time i Hugning Søndag Morgen med frivillig Deltagelse. 4. Hold (5. og 6. Kl. og 4. Realkl.) og 3. Hold (4. og 3. stud. Klasse) under Overlærer *Petersen*, de øvrige tvende Hold under Premierløjtnant *Beck*, begge med Bistand af Stabssergenterne *Brügmann* og *Werner* som Assistenten, i Huggetimen tillige af Sergent *Jensen*. Under Fællessangtiden om Lørdagen have Ikke-Sangere af de 4 laveste Klasser haft Gymnastik under Premierløjtnant *Beck*. Skolen har med et Gymnastikhold paa 24 Disciple deltaget i 3. danske Gymnastik- og Idrætsstævne af Skoledisciple i Odense fra den 9—11. Maj, hvor *I. Kirkegaard* i 3. stud. Kl. fik anden Præmie i Længdespring. Paa Skolens Indstilling fik *Alfred Mikkelsen*, 4. Klasse, den Bogpræmie, som Dansk Gymnastik Forbund havde vedtaget at tildele den Discipel i Gymnastikholdet, der med størst Flid og Interesse har deltaget i de daglige Øvelser.

Svømningen begyndte i Juni og varede til ind i September. Ligesom tidligere have Assistenterne tillige været tilstede en Time hver Eftermiddag til Hjælp for de Disciple, der ikke have haft Formiddagsundervisning deri.

Boldspil, Cricket og Fodbold, drives som sædvanlig For- og Eftersommer, dels i de sædvanlige Gymnastiktimer, dels i Disciplenes Fritid.

Roning. Der er som sædvanlig roet i Maj og Juni Maaned, samt i August og September, saavel om Morgenens som om Eftermiddagen.

Danseundervisningen. 32 Elever fordelt paa 3 Hold med hver 2 Timers ugentlig Undervisning i Tidsrummet 1. Oktbr. 1901—31. Marts 1902. De ældre og nyere Selskabsdanse samt Menuet og Trinskole ere indøvede.

I **Riffelskydning** (Overl. *Petersen* med Bistand af Stabssergent *Brügmann*) have 5. og 6. Kl. samt 4. Realkl. deltaget, dels i Efteraaret (9 Gange), dels i Maj (6 Gange). Der skydes til en Skive i aflang Firkant med 3 Grader, 5 Skud hver Gang. Frit Anslag. Riflen er Remingtonriffel med Centralantændelsespatron.

Udfaldet af Præmieskydningen ved Viborg Katedralskole
i Maj 1902.

Disciplenes Navn og Klasse.	Afstand i Alen.	Skud.					Sum af Af- stande maalt i Tommer.	Sum.	Præmie.
		1	2	3	4	5			
6. Kl. Frederik Andersen . .	400	3	2	4	2	3	102 $\frac{1}{2}$	14	
6. — Jacob Jensen	400	2	3	3	3	3	93 $\frac{1}{4}$	14	
6. — Jens Chr. Jensen . .	400	2	3	3	3	3	104 $\frac{1}{4}$	14	
5. — Mads Andersen . . .	400	3	3	2	2	2	134	12	
5. — Jens Markvorsen . .	400	3	3	3	2	4	76 $\frac{1}{2}$	15	
4. Rkl. Andreas Rendtorff .	400	4	4	3	3	2	89 $\frac{3}{4}$	16	1. Pr.
6. Kl Hans Iversen	300	3	0	3	2	3	62 $\frac{1}{4}$	11	
5. — Jens Andersen	300	3	3	3	0	3	42 $\frac{3}{4}$	12	
5. — Carljohan Jacobsen .	300	3	3	2	3	0	66 $\frac{1}{4}$	11	
5. — Knud Lange	300	2	2	2	3	3	110 $\frac{1}{2}$	12	
5. — Frederik Smith	300	2	3	3	2	3	78 $\frac{3}{4}$	13	2. Pr.
5. — Harald Thommesen .	300	0	2	3	2	3	70	10	
5. — Carlo Thostrup . . .	300	3	0	4	2	2	54 $\frac{3}{4}$	11	
6. — Villads Christensen .	200	3	2	2	4	2	95 $\frac{1}{2}$	13	
6. — Knud Hillers	200	0	0	0	0	0	0	0	
6. — Thorkild Philipsen .	200	3	3	3	4	3	60 $\frac{1}{2}$	16	3. Pr.
6. — Claus Thomsen . . .	200	2	0	0	2	2	64	6	
5. — Olaf Jensen	200	2	3	3	2	3	103 $\frac{1}{2}$	13	
5. — Albert Thrane	200	2	2	2	3	2	96	11	
4. Rkl. Niels Christensen .	200	3	2	2	2	2	108	11	

Udfaldet af Skydeøvelserne ved Viborg Katedralskole
i Skoleaaret 1901—1902.

6. Kl. 8 Dscpl. 5. — 10 — 4. Rl. 2 —	Afstand i Alen.	Tal af			Sum lig Points plus 1 for hver Træffer.
		Skud.	Træf- fere.	Points.	
6. Kl.	100	145	141	429	570
5. — og 4. Rlkl.	100	210	208	671	879
6. —	200	215	200	568	768
5. — og 4. Rlkl.	200	310	302	879	1181
6. —	300	150	137	369	506
5. — og 4. Rlkl.	300	290	264	702	966
6. —	400	55	55	159	214
5. — og 4. Rlkl.	400	70	64	177	241
6. —	500	10	9	22	31
5. — og 4. Rlkl.	500	10	10	33	43
	Sum af	1465	1390	4009	5399

Gennemsnitsværdien af hvert Skud i den hele Skydning var

$$\frac{5399}{1465} = 3,7.$$

Træffe procenten var 94,8.

VII. Videnskabelige Samlinger.

Bogsamlingen.

(Sluttet 1. Maj 1902).

Overensstemmende med det ovenfor S. 31 aftrykte Reglement for Skoleraadene blev der i Septbr. f. A. til Medlemmer af Bogudvalget foruden Rektor og Bibliotekar (Overlærer *Giersing*) ved Forholdstalsvalg valgt Overlærer *Petersen* og Adjunkt *Olsen* for Tidsrummet indtil Finansaarets Udløb. I Marts genvalgtes de samme for Finansaaret 1902—3.

Offentlig Udlaan finder Sted hver Tirsdag og Lørdag Kl.

2—3. Selvfølgelig maa ved Benyttelsen af et særligt Bibliotek som dette Skolens Tarv træde i Forgrunden. Mange Bøger maa stadig være til Raadighed til Brug ved Undervisningen; Skønlitteratur vil saaledes i Reglen ikke kunne udlaanes, heller ikke adskillige Billedværker eller med Illustrationer forsynede Bøger. Derimod vil der intet være til Hinder for, at saadanne Bøger ville kunne benyttes til Gennemsyn paa Læsestuen (Lærerværelset. Det nærmere vil fremgaa af følgende, af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet fastsatte

**Regler for Udlaan fra Viborg Katedralskoles
Bogsamling.**

1. Udlaan fra Biblioteket finder Sted i det nuværende Lærerværelse (Stue D) hver Tirsdag og Lørdag Kl. 2—3 Efterm. (Indgang ad Hoveddøren). Udenbys boende, som ville laane Bøger, maa have en paalidelig Mand her i Byen, der besørger Afhentningen og Afleveringen, hvis de ikke gøre det selv. I Skolens Ferier sker intet Udlaan.
2. Bibliotekaren er berettiget til af ham ubekendte Laanere at forlange et Sikkerhedsbevis fra en vederhæftig Mand, der indestaar for den rette Tilbagelevering af de udlaante Bøger.
3. For enhver Bog, der laanes, udsteder og afleverer Laaneren et enkelt Bevis, forsynet med Datum og Laanerens Adresse.
4. Ingen er berettiget til at beholde de laante Bøger længere end en Maaned. En Forlængelse af Laanet kan dog efter Omstændighederne tillades, hvis ingen anden imidlertid har forlangt Bogen.
5. De Bøger, som nogen beholder over en Maaned, er Biblioteket berettiget til at kræve tilbage, saaledes at Laaneren afholder de Udgifter, der ere forbundne hermed.
6. Enhver Laaner er i alle Maader ansvarlig for de Bøger, han har til Laans. Ingen maa ved tilskrevne Bemærkninger eller Indstregninger eller paa anden Maade tilsmudse Bøgerne. Bringes en Bog beskadiget tilbage, er Biblioteket berettiget til at forlange Bogen erstattet med et nyt Eksemplar.
7. Kataloger over Bogsamlingen kunne faas til Laans for kortere Tid.
8. Fra Udlaan undtages i Almindelighed: 1) Manuskripter, 2) kostbare Billedværker, Kort og sjældne Bøger, 3) Ordbøger samt de Bøger, der findes i Skolens Haandbibliotek, 4) Skolebøger, 5) alle Slags blot underholdende Bøger.
- 9) De under 1—4 i forrige Paragraf anførte Bøger ville i Al-

mindelighed i Udlaan tiden kunne benyttes i Udlaanslokalet, lige som der kan gives Tilladelse til sammesteds og til samme Tid ogsaa at benytte andre Bøger fra Biblioteket.

I Aarets Løb har Bogsamlingen haft følgende **Tilvækst**:

De vedføjede Tal henvise til Hovedkatalogernes Afdelinger. Hvor intet Trykkested angives, er det København. Sendelser fra Ministeriet betegnes med *m*, fra Forfatter eller Forlægger eller andre Gaver med *g*.

Encyklopædi og blandede Skrifter.

1. Salmonsens Konversationsleksikon, H. 272—298.
2. Videnskabernes Selsk. Skr., hist. filos. Afd., 6. R., V, 2. *g*.
— — — *m*. naturv. Afd., 6. R., IX, 7
—8; X, 2—3; XI, 1. *g*.
— — — Oversigt 1900. *m*.
- Gigas, Emil*, Litteratur og Historie, Studier og Essays. I—III, 1898—1902.
3. Tilskueren, Maanedsskrift, Maj 1901—April 1902.
Nordisk Tidsskrift (Letterstedt) 1901, 3—1902, 1.
Dansk Tidsskrift (Moltesen og Appel) Maj 1901—April 1902.
Nordisk Universitets-Tidsskrift 1901, 2—1902, 2.

Historie og Geografi.

16. Folkenes Historie, II, 9—13; III, 4—6; V, 12—19.
Ræder, A., Historien i Fortællinger for Skolen og Hjemmet.
Krstina. 1901.
17. *Ræder, A.*, Lærebog i Oldtidens Historie, 4. Udg. 1901. *g*.
29. *Madsen, Henrik*, og *Bøving-Petersen*, Geografi, Anden Del.
2. Udg. 1901.
33. *Bruun, D.*, Det høje Nord og Kampen om Nordpolen. 1—18.
34. Affaldsdynger fra Stenalderen i Danmark, undersøgte for
Nationalmuseet. *m*.
36. Danske Magasin, 5. R. IV, 4.
Rørdam, Holger, Historiske Samlinger og Studier IV, 2.
Regesta diplomatica historiæ Danicæ 2. R. 2. B., V. *m*.
Erslev, Kr., Repertor. diplom. regni Danici mediævalis III,
2. *m*.
Hjort-Lorentzen, H. R., og *Salicath, F. P. G.*, Repertorium
over Legater og milde Stiftelser V, 17.
Kancelliets Brevbøger (vedr. Danmarks indre Forhold)
1576—79, ved *L. Laursen*. *m*.

37. Danmarks Riges Historie I, 14—25; II, 12—19; III, a, 11. Vort Folk i det 19. Aarhundrede, 59—65 (Slutn.).
Zahle, Z. Th., Den danske Husmand. 1901.
Thorsøe, Alex., Blade af vor Adels politiske Historie siden Stænderinstitutionens Indførelse.
Klaussen, V., Mindre Udtog af Danmarkshistorien. 8. Udg.
43. *Lund, Troels*, Dagligt Liv i Norden i det 16. Aarh. XIV: Livs-Afslutning. 1901.
44. *Larsen, Axel (Liljefalk)*, Kejserkrigen. Et Bidrag til de nord. Rigers Krigshistorie. 1. & 2. Afsnit. 1902.
50. *Bobé, L.*, Charl. Dor. Biehls Breve om Christian VII.
51. *Schmidt, Karl*, De fremmede Troppers Ophold i Danmark 1808.
53. *Andræ, Poul*, Andræ Hall overfor den politiske Situation i Efteraaret 1863. 2. Opl. 1902.
54. *Larsen, Karl*, Dragon Niels Kjeldsen og hans Drabsmand. 1902.
55. Dansk biografisk Leksikon, 115—21.
 Personalthist. Tidsskrift IV, 1—3.
Thiset, A., Danske adelige Sigiller, 12—15.
Hjort-Lorentzen & A. Thiset, Danmarks Adels Aarbog. 1901—02.
Lund, E. F. S., Danske malede Portrætter VII, 2—4; VIII, 1—3.
56. *Schwanenflügel, H.*, Jacob Peter Mynster II. 1901.
Koch, Carl, Søren Kierkegaard og Emil Boesen. 1901.
Dreyer, I. L. E., Tycho Brahes Fortjenester af Astronomien. 1901.
Bøgh, Nikolaj, Chr. Winther, et Livsbillede. III. 1901.
Rosenørn, M. H., Greve Gert af Holsten og Niels Ebbesøn af Nørring Ris. 1901.
Bendix, Rigmor, Carlo Dalgas — se 230.
Høffding, Har., Hans Brøchner og Chr. K. F. Molbech. En Brevveksling. 1902.
57. Statistisk Aarvog. 5. Aarg. 1900. *m.*
 Statistisk Tabelværk. 5. R. Litra C, 2; Litra D, 6 og 7. *m.*
 Statistiske Meddelelser 4. R. VII, 6; VIII, 1—4; IX, 1—2, 4—7; X, 3. *m.*
Trap, Beskrivelse af Danmark, 3. Udg., 40—47.
Holck, Axel, Dansk Statistiks Historie 1800—1850. 1901. *m.*
Müller, Alice, Vore Slotte, 1—13.

58. *Liisberg, H. C. Bering*, København i gl. Dage og Livet i København, 15—17.
Jørgensen, I. A., Bornholms Historie II. Fra 1660 til Nutiden, 8—13.
Erichsen, Mylius, Den jydskede Hede, 2—6.
60. Sønderjyske Aarbøger 1901, 1 & 2. Aabenraa.
Jessen, Franz v., Haandbog i det nordslesvigske Spørgsmaals Historie. 1901.
Kau, Hans, Barndoms- og Ungdomserindringer fra Sønderjylland. g.
65. *Bugge, Sophus*, Norsk Sagafortælling og Sagaskrivning i Irland. Hefte 1. (Norsk hist. Tidsskr. 2. H. 1901 — 115). Diplomatarium Norvegicum XXXI, Oldbreve, saml. og udg. af *H. I. Huitfeldt-Kaas*. Krstina. 1901.
67. *Hildebrand, Hans*, Sveriges medeltid, III, 4.
Fåhræus, G. R., Segern vid Narva, dess förutsättningar och betydelse. Prg. Normalm 1901.
Heimer, Aug., Grefve M. G. de la Gardies ambassad til Frankrike 1646. Prg. Jönköping 1901.
- 68 c. *Pavels, Claus*, Dagbøger 1817—22, II, 2—3.
Rosengren, J. H. T., Om Olof Wallqvist såsom biskop och eforus. Prg. Växjö 1901.
Nilsson, Olof, Danmarks uppträd. i den svenska tronföljarefrågan 1739—43. Prg. Malmø 1901.
71. *Säve Teofron*, Februarirevolutionens förhistoria. Prg. Karlstad 1901.
96. *Doyle, A. Conan*, Krigen i Sydafrika. 1902. Krstnia.
101. *Levin, Poul*, Victor Hugo. 1902.
104. Danmarks Kultur ved Aar 1900 ved *I. Carlsen, H. Olrik, C. N. Starcke*, 15—21.
 Norge i det 19. Aarhundrede, udg. af *Nordahl Rolfsen* og *E. Werenskjold*, 14—25.
Jensen, C. E. og *Fr. Borgbjærg*, Socialdemokratiets Aarhundrede. 1—25.
Mantzius, Karl, Engelske Teaterforhold i Shakespearetiden. 1901. m.
 Aarvog for dansk Kulturhistorie, udg. af *Poul Bjerger*. 1899 & 1900. (Slut)
- 105 a. Dania, VIII, 1—4.
107. *Roscher*, Mytholog. Lexikon 44—45.
110. *Hallager, Fr.*, Magister Ole Bjørn og de besatte i Thisted. 1901.

- (110). *Jakobsen, Jakob*, Færøske Folkesagn og Æventyr 4. (Slut.)
 115. Aarbøger f. nord. Oldk. og Hist. 2 R. 15 B., 4; 16. B., 1—4.
 Saml. til jydsk Hist. og Topogr. 3. R. III, 1—2.
 Geogr. Tidsskr. 16. B., III—IV.
 Hist. Tidsskrift (dansk) 7. R. III, 3—5.
 — — (norsk) 4. R. I, 2—4.
 — — (svensk) 1900, 2; 1901, 2—4.
 Historisk Tidsskrift för Skåneland. 1. B., 1—2.
 116. Skrifter, udg. af Selsk. f. hist. Kildeskrifters Udg. i Overs. 4. R., 7—10.

Litteraturhistorie.

117. Illustr. Verdenslitteraturhistorie 34—41. (Slut.)
Møller, Vilh., Verdenslitteraturens Perler, 20—21.
Christensen, Cathrine, Kvindetyper i Middelalderens relig. Skuespil (Stud. fra Sprog- og Oldtidsforsk. 50).
 118. Nordisk Boghandlertidende, 1901, 16—55; 1902, 1—16.
 Dansk Bogfortegnelse (Gad), 1900, 21—24; 1901, 5—20; 1902, 1—2. g. (Bogh. N. Christensen).
 Heinrichs Bücherverzeichniss, 1901, I. g. (Samme).
Müller, Ehrencron-, Dansk Bogfortegnelse for 1893—1900, 1—10.
 Katalog over d. kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Bibliotek. Tillæg (1895—1900) 1901. g.
 120. *Heiberg, J. L.*, Den græske og den romerske Litteraturs Historie i Omrids. 1902.
 122. *Halvorsen*, Norsk Forfatterleksikon. 54—55.
 123. *Jónsson, F.*, Den oldn. og oldisl. Litteraturs Historie, II, 5 og III (Slut.)
 — — Sigvat Skjald Thordsson (Stud. fra Sprog- og Oldtidsforsk. 49).
 126. *Rasmussen, William*, Marguerite af Navarra. m.
 131. Litt. Centralblatt, 1901, 18—52; 1902, 1—16.

Nationallitteratur.

133. *Thukydides*, overs. af Gertz, III, 4—5.
Hylén, I. E., Den homeriska frågan, histor. och krit. framställd. Prg. Norrköp. 1901.
 136. *Rafn, H.*, Fortolkning til Livius's XXX Bog.
Koefoed, M. C., Fortolkning til M. Tullius Ciceros Tale for den Manil. Lov.

- (136). *Tacitus's Agricola og Germanien*, oversat af *H. H. Lefolii*, 1—2.
139. *Holbergs Komedier* ved Martensen, 8.
Holberg. Latinske Epigrammer, overs. af Sig. Müller. Prg. Kolding 1901.
Holberg, Ludv., Et Hundrede Epigrammer, udg. og overs. af Sig. Müller. 1902.
Nielsen, Holger, Den danske Rinkronike, 2.
Pontoppidan, Henrik, Lykke Per: Hans store Værk. 1901.
Andersen, H. C., Eventyr af - . Verdensudgave. 1900. I & II.
140. *Bokkenheuser, Knud*, Tale i Selsk. f. Efterslægten 4. Marts 1901. Prg. Eftersl. 1901.
144. *Bjørnsen, Bjørnstjerne*, Laboremus.
Dietrichson, L., Svundne Tider. I—III. Krstnia. 1901.
Lie, Jonas, Naar Jerntæppet falder. 1901.
 — — Samlede Værker, 1—2.
147. *Jönsson, F.*, Heimskringla, 9.
 22. Aarsberetning fra Samf. til Udg. af gl. nord. Litt.
150. *Lindahl, Edw.*, Tal vid Malmø h. a. läroverks fest på 100 årsdagen af Slag. v. Narva. Prg. Malmø 1901.
166. *Schilleri Sponsæ Messanensis actus tertius*. Latine vertit Alfredus Fahlcrantz. Prg. Upsala. 1901.
169. *Østrup, J.*, En tyrkisk Skyggekomedie, indledet og oversat af —. (Stud. fra Sprog- og Oldtidsforsk. 51).

Sprogvidenskab (med Filologi).

174. *Nyrop, Kristoffer*, Ordenes Liv. 1901.
176. Le maitre Phonétique, Juni 1901—April 1902. Bourg-la-Reine.
 Budstikke til Selsk. for Germansk Filologi, 7—8, 1901.
184. *Ostermann, Chr.*, Lat. Læsebog f. det andet Aar — ved *E. Rathsack*. g.
187. Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning, 49—53.
188. Arkiv for nordisk Filologi, XIII, 4; XIV, 1—3.
 — — — — Register zu I—XVI von *A. Gebhardt*, 1.
 Nordisk Tidsskrift for Filologi III, 10, 1—4.
190. *Jensen, J. M.*, Et Vendelbomåls Lyd- og Formlære, 4.
Bang, V., Kortfattet dansk Grammatik. 1901.
Lunding, N. Chr., Hovedreglerne af den danske »Sproglære«, 1901.

- (190). *Wiwel, H. G.*, Synspunkter for dansk Sproglære. 1901.
 191. *Feilberg*, Ordbog over jydsk Almuesmål, 19.
Kalkar, Ordbog til det ældre danske Sprog, 32—33.
Falk, Hjalmar og Alf Torp, Etymologisk Ordbog over det norske og danske Sprog, 1—2. Krstnia. 1901.
Jensen, Anker, Indført og fremmed i Modersmaalet. (Stud. fra Sprog- og Oldtidsforsk. 53).
 192. *Slomann, Emil*, Læsebog for danske Børn, I—II.
 194. *Bjørset, K.*, Syd-Lesje og Nord-Dovremålets lyd- og form-lære. Prg. Drammen 1900.
Malm, K., Kan der opstilles bestemte regler for dannelse og brug af fortids particip af de passivformede verber? Prg. Frederikshald 1900.
 196. *Jónsson, F.*, Det norsk-islandske Skjaldesprog omtrent 8—1300. 1902.
 200. Ordbok, utg. af Svenska Akademien, 17—20.
Ljunggren, C. A., Om bruket af sig og sin i svenskan. Prg. Växjö, 1901.
 203. *Brynildsen og Magnussen*, Engelsk-Dansk-Norsk Ordbog, 12—15.
Sollie, Nogle engelske ord og talemaader. Prg. Frederikshald 1900.
 204. *Ottosen, Ingemann*, Engelske Digte til Skolebrug og Selvstudium.
 205. Simplification de la syntaxe fr. (l' arrêté du 26. février 1901).
 206. *Stenhagen, Alfred*, Smärre bidrag till belysning af språkbruket i Franskan, III. Prg. Norrköp. 1901.
 216. *Arnström, E. G.*, Beobachtungen über die deutsche satzbetonungsweise. Prg. Kalmar 1901.
 217. *Mohr og Nissen*, Tysk—dansk Ordbog, 13—15.
 218. *Kaper, E. og Em. Rohde*, Tyske Taleøvelser.

Æstetik og Kunst.

230. Udv. Skrifter af *Julius Lange*, udg. af Georg Brandes og P. Købke, 7—19.
Lübkes Kunsthistorie ved Jul. Lange. 3. Udg. ved Beckett, 51—57.
Bendix, Rigmor, Carlo Dalgas, hans Liv og hans Kunst. 1901.
Ussing, I. L., Om den rette Forstaaelse af Bevægelser og Stillinger i nogle antike Kunstværker. Vid. S. Skr. hist. filos. Af. 6 R. V, 2.

- (230). Kunst II, 12; III, 1—11 (med Bilag).
Bierfreund, Theod., Florens, Monumenter og Mennesker.
 1901.
Lange, Jul., Menneskefiguren i Kunstens Historie. Udg. af
 P. Købke 1899.
 Danmarks Malerkunst, Hefte 1.
231. *Mortensen, Karl*, Studier ov. ældre dansk Versbygning. I.
 Stavrim og episke Rimvers. *m.*
232. *Ernst*, En- og tostemmige Træffeøvelser. 3. Oplag. 1901.
 (12 Eksplr.). *m.*
 Majsang, komponeret af Carl Nielsen. Prg. Kolding 1901.

Filosofi og Teologi.

234. *Feilberg, Ludvig*, Om sjælelig Ringhed, 2—3. 1900 og 01.
238. *Larsen, A. C.*, Profeterne Joel, Mika, Habakuk, Nahum —
 overs. og forkl. af —. (Stud. fra Sprog- og Oldtids-
 forskning, 52).
245. *Torm, Fred.*, Valentinianismens Historie og Lære. *m.*
246. *Platou, J. M.*, Den kristne kirke i det første Aarh., nogle
 foredrag for gymnasiet. Prg. Stavanger 1900.
252. Viborg Stifts Synodalakt 1901.
Rørdam, T. Skat, Den danske Folkekirke og dens Forfat-
 ning. 1901.
254. *Loft, Johannes*, Lærebog i den kristne Religion, indeholdende
 Luthers lille Katekismus. 1893. *g.*
256. *Hedemann, Poul*, Børnenes Salmebog. 65 Salmer til Skole-
 brug. 1901.
257. Kirkehist. Samlinger, 5. R. I, 1—2.

Undervisningsvæsen.

259. Verdandi. 1901, 3—6; 1902, 1—2.
 Vor Ungdom. 1901, 2—6; 1902, 1.
 Medlemsblad for Privatskolens fagordn. Lærerforen. 1901,
 7; 9—14; 1902, 1—3. *g.*
 Den danske Realskole, et Skoleblad, 4. Aarg., 1—5.
 — — — — — Aargang 1—3. *g.*
260. *Schiott, E.*, Hos Max Walter i Frankfurt a. M. Prg. Hel-
 singborg 1901.
Branth, Poul, Om Klasseundervisning og Karaktergivning.
 Prg. Slomann 1901.
Ekedahl, W., Bidrag till svenska skoldisciplinens historia.
 Prg. Kristianstad 1901.

- 260 a. *Müller, Sigurd*, *Kunsten i Skolen*. Prg. Kolding 1901.
261. Några ord om skolans nuvaranda prof. Prg. Nya Elementarsk. Stockholm 1901.
- Uddrag af de nye undervisningsplaner for gymnasiet. Prg. Otto Anderssens skole, Krstina. 1900.
- De lærde Skolers Lærerforening 1901. (2 Ekspl.).
- Regnskabsberetning for det lærde Skolevæsen og Sorø Akademi 1900—01.
262. *Mogensen og Halle*, *Retskrivningsøvelser og Stilopgaver*, 4. Hefte. g.
- Müller, Sigurd*, *Lidt om Undervisningen i Modersmaalet*. Prg. Kolding 1901.
- Poulsen, J. P.*, *Retskrivningsøvelser*. Vordingborg 1902.
263. *Stockmarr, Alb.*, *Geografisk Tegneatlas*, Hefte 1—2.
268. *Jespersen, Otto*, *Sprogundervisning*.
- Några ord om de engelska uppläsningerna i Palmgrenska samskolan under vårterminen. Prg. Palmgr. 1901.
- Öfverenskommelser i afseende på den grammat. terminol. og grammatikundervisningen i kl. I—V. Prg. Nya Elementarsk. Stockholm 1901.
269. *Rasmussen*, *Gymnastisk Institut* 1901. (2 Ekspl.).
- Wüstenberg, Otto*, *Skolens Tegneundervisning*. Prg. Slo-mann. 1901.
- Mikkelsen, Aksel*, *Den praktiske Opdragelse og Sløjden*. 1901.
- Kroman, K.*, *Den nye danske Skolegymnastik*. Foredrag i 1899. 1902.
270. *L'enseignement en Hongrie*. Budapest 1900. m.
- Universitets- og skole-annaler. Norske. Krstina. 1900. m.
- Bidrag till Sveriges officiella statistik. Berättelse om folkskolorna för år 1898. Stockh. 1900.
- Bache, O. F.*, *Fra et Besøg i engl. Public schools*. Prg. Herlufsholm 1901.
271. *Asmussen, A. F.*, *Meddelelser ang. de lærde Skoler m. m.* 1899—1900.
272. *Indbydelseskrifter fra danske Latin- og Realskoler m. m.* 1900—01.
- Beretning om den polyt. Lærestalt.
- — — farmaceut. Lærestalt.
- — — elektrotekniske Lærestalt.
- Fortegnelse over Ribe Katedralskoles Bogsamling 4, ved *C. Dybdal*. (2 Ekspl.).
- Haandbog for Studenter, 9. Aarg.
- Aarvog for Kbhvn.s Univ. 1899—1900 af *H. Matzen*. m.

- (272). Indbydelsesskrift, Kbhvn.s Univ. Efteraar 1900 og Foraar 1901. *m.*
 Forelæsninger og Øvelser (Kbhvn.s Univ. og polyt. Lærestanstalt) Foraar og Efteraar 1901. *m.*
 Fortegnelse over Studenter 1901. *m.*
 (Aalborg) Billeder af Skolens Bygninger og Klasser. Prg. 1901.
 (Kolding) *Bruun, Georg*, Kolding Latin- og Realskole 1800—1900. Prg. 1901.
 (Slomann) Meddelelse fra »De foren. Lat.- og Realsk. i Kbhvn. og paa Fredberg.« Prg. 1901.
 — Skolens Plan og Virksomhed. Prg. 1901.
 (Rønne) Fortegnelse over samtlige Elever i Rønne lærde Skole 1818—1900. Prg. 1901.
 (Sorø) *Michelsen, V.*, Andet Tillæg til Fortegn. over Holbergianasaml. (1888—1901). Prg. 1901.
274. Norske Skoleprogrammer 1899—1900. *m.*
 Af skolens historie. Prg. Nissens Pigeskole og Privatseminarium. Krstina. 1900.
275. Svenske Skoleprogrammer 1900—1901.
 Donationer tillhörande Skara högre allm. läroverk. Prg. Skara 1901.

Matematik og Naturvidenskab.

279. Nyt Tidsskrift for Mat. A. 1901, 3—8.
 — — — — B. 1901, 2—4.
281. *Due, L. C.*, Om to Grupper af Funktioner med Anvendelser. *m.*
282. *Jensen, Vilh.*, og *P. Petersen*, »Tavlebogen« (Regnebog for Folkeskolen), I—III.
285. *Josephson, Olof*, Stereometriske formler och deras härledning. Prg. Nya Elementarsk. Stockh. 1901.
Foldberg, P. T., Elementær Plangeometri I. 1902. *g.*
291. Naturen, Maanedsskrift, 1901, 4—12; 1902, 1—2. Bergen.
292. *la Cour* og *Appel*, Historisk Fysik II, 16—18.
293. *Weis, A.*, Naturlære til Undervisningsbrug. 1901. *g.*
Schmidt, Karl, Mindre Lærebog i Fysik. 8. Udg. 1901. *g.*
298. *Bühlmann, Einar*, Bidrag til de organiske Kvægsølvforbindelsers Kemi (Vid. Selsk. Skr. naturv. og mat. Afd. 6. R. X, 2).
299. *Schmidt, Karl*, Lærebog i Astronomien. 2. Udg. med et Tillæg indeholdende »Meteorologi« af S. A. Christensen og Karl Schmidt.

- (299). *Heegaard, Poul*, Astronomi.
Brahe, Tycho, De nova stella, udg. af det kgl. danske Vid.
 Selsk. 1901. g.
303. *Hansen, Oscar*, Udviklingslære, 3—7.
304. *Ussing, N. V.*, Kortfattet Lærebog i den alm. Geologi. 1901.
Aagaard, O. H., Geogr. og geolog. Fragmenter. Prg.
 Frederiksborg 1901.
Carte geologique internationale de l'Europe, Livr. IV.
 Berlin. m.
- Steno, Nicolaus*, Faste Legemer, der findes naturlig indle-
 rede i andre faste Legemer. Overs. af *Krogh og Maar*.
 1902.
305. *Warming, Eug.*, Den alm. Botanik. 4. Udg. ved Eug. War-
 ming og W. Johannsen, 4—5.
Rasmussen, Vilh., Botanik.
Mentz og Ostensfeld, Billeder af Nordens Flora, 1—3.
Ravn, F. Kolpin, Nogle Helminthosporium-Arter og de af
 dem fremkaldte Sygdomme hos Byg og Havre. m.
Warming, Eug., Familien Podostemaceae. VI. (Vid. S.
 Skr. nat. mat. Afd. 6. R. XI, 1).
Gram, Bille, Om Proteinkornene hos oliegivende Frø.
 (Vid. S. Skr. nat. mat. Afd. 6. R. IX, 7).
Balslev, Vilhelm, Lille Botanik. 1902.
Lund, Samsøe, og *E. Rostrup*, Marktidsele. (Vid. S. Skr.
 nat. mat. Afd. 6. R. X, 3).
306. Vor Klodes Dyr, 31—47.
Bloch, Marc Elièser, Ichtyologie. Berlin 1786. g.
Meinert, Fr., Vandkalvelarverne. (Vid. S. Skr. nat. mat.
 Afd. 6. R. IX, 8).
308. Dansk Sundhedstidende 1901, 9—24; 1902, 1—6.
Albeck, V., Om Ileus ved Tyndtarmsstrangulationer. m.
Bang, Sophus, Tuberkulosens Sammentræf med forsk. andre
 Sygdomme. m.
Hansen, P. N., Studier over Nyretuberkulose. m.
Isager, Kr., Nogle Træk af Tuberkulosens Opræden paa
 Landet. m.
Lendorf, Axel, Bidrag til Blæreslimhindens Histologi. m.
Meyer, Adolph H., Barlows Sygdom. m.
Møller, Jørgen, Undersøgelser over den komparative Ana-
 tomi af Larynxmuskulaturen hos Pattedyrene med sær-
 ligt Henblik paa Mennesket. m.

- (308). *Petersen, August*, Studier over Tubarsvangerskabets Pathogenese samt den tubare Ægindlejring. *m.*
Petersen Munch, Harald, Hudreflexerne og deres Nervebaner. *m.*
Petersen, Ivar, Undersøgelser over den gonorrhøiske Prostatitis. *m.*
Schousboe, H. J. H., Om Bakterier i den normale Næsehule og Næsesekretets bakteriedræbende Evne. *m.*
Schultz, Th., Om den smaacystiske Folliculær-Degeneration af Ovariet. *m.*
Torrild, Johannes, Om Ætiologien af Chorea minor. *m.*
Würtzen, C. H., Studier over den personlige Tilregnelighed i psykol. og strafferetlig Henseende. *m.*

Samfundsvidenskaber.

309. *Jørgensen, J. B.*, Nogle Bemærkninger i Anledning af den foreslaaede Retsreform. 1902. *g.*
 319. *Gabelsberger*, Tidsskrift for Stenografi. 1901, 7—24; 1902, 1—3. *g.*

Discipelbiblioteket.

Discipelbibliotekets Regnskab i det forløbne Skoleaar:

Indtægt:

I Behold	13 Kr. 77 Ø.
I Sparekassen	2 — 58 —
Kontingent	36 — » —
Gaver m. m.	1 — 03 —
	<hr/>
	I alt 53 Kr. 38 Ø.

Udgift:

Boghandl. (derunder nogle Bogbind)	35 Kr. 75 Ø.
Bogbinderen	1 — 25 —
Bogkøb under Haanden	» — 50 —
I Sparekassen	2 — 58 —
	<hr/>
	I alt 40 Kr. 08 Ø
I Behold	13 — 30 —
	<hr/>
Balance	53 Kr. 38 Ø.

I Skoleaaret 1901—1902 er Samlingen bleven forøget med:

Tusind og een Nat, ved *Chr. Winther*. Ill.

Otto Møller: Guld og Ære. (Frem).

Felix Dahn: Fredegunde.

Marryat: Helvedshunden.

Hugo: Notre Dame-Kirken.

Sienkiewicz: Fra Neros Tid.

Verne: Den hemmelighedsfulde Ø.

Den zoologiske Samling er forøget med:

Bækken af en Ko (givet af Hr. Justitssekretær *Morville*).

Haarbolle, antagelig fra et Svins Mave. (*Kai Hallager*).

Hvid Vipstjert,

Drossel,

Grønsisken,

Hvid Hejre,

Kobbersneppe,

Rørhøne,

And,

} Skind fra Japan (*John H. Møller*).

Brilleslange, udstoppet. (Købt).

Snog og Snogeæg i Spiritus (*Henrik Lange*).

Ferskvandskvabbe, opb. i Spiritus (*Hans Buch Jacobsen*).

Larve af en Blomsterflue (*Eristalis*) i Spir. (*Hans Buch Jacobsen*).

Pragtbille fra Japan (*John H. Møller*).

En lille Flodkrebs, død i Akvariet under Hudskiftet, opbev. i Spiritus.

Rurer paa Konk. (*Joh. Jessen*).

Muslingeskaller (*Tellina*). (*Albert Christensen*).

»Zebedæisten« i Flint (*Albert Christensen og Peder Christensen*).

Søanemoner, opbev. i Brændevin (*Harald Krog*).

Stykker af Ædelkoral (*Paul Smith*).

Ferskvandssvamp paa Knopsiv, tørret (*Holger Pyndt*).

Hornsvamp, tørret (*Stephan Ankjær*).

Den botaniske Have har som sædvanlig leveret Planter til Brug ved Undervisningen, og denne har jævnlig, naar Vejret har tilladt det, fundet Sted i Haven.

Den **geografiske Samling** har som Gave fra Hr. Premierløjtnant *Seehusen* modtaget et fint udført Reliefkort over en Del af Egnen Syd for Viborg og er fremdeles forøget med Billeder fra forskellige illustrerede Blade og Skrifter, givne af Disciplene.

VIII. Uddrag af Skolens Regnskab i Finansaaret 1901—1902.

Indtægt.		Kr.	Ø.
<i>Skolen:</i>			
Arvefæste og Forpagtning		1,547	05
Tiender		16,879	80
Af Kirker og Præstekald		26	»
Renter af Prioritets-Obligationer		3,523	74
Skolekontingenter.		9,177	»
Fra Læsø		1,325	63
Ekstraordinære Indtægter		98	»
Ifølge Decision		»	30
Det Theilmannske Legat		40	»
		<hr/>	
		32,617	52
Beholdning den 31. Marts 1901		6,278	08
Tilskud fra almindelig Skolefond		18,500	»
		<hr/>	
		57,395	60
<i>Stipendiefonden:</i>			
Renter.		1,335	52
<i>Nissens Legat:</i>			
Renter.		1,101	62
<i>Foghs Legat:</i>			
Renter.		200	»
<i>Stampes Legat:</i>			
Renter.		843	25
		<hr/>	
	Summa Indtægt	60,875	99

Udgift.

<i>Skolen:</i>	Kr.	Ø.
Lønninger	32,350	»
Inspektion og Tilsyn med Samlinger	600	»
Løn til Pedellen	600	»
Timeundervisning.	8,566	75
Bibliotek og videnskabeligt Apparat	839	93
Bygningers Vedligeholdelse	750	26
— Hovedstandsættelse.	1,509	13
Leje-Udgift	25	»
Inventar	798	87
Brændsel	1,586	»
Belysning	269	75
Skatter og Afgifter udenfor Jordebogsvæsenet	224	75
Ifølge Decision.	43	50
Regnskabsførelse	720	»
Forskellige løbende og tilfældige Udgifter (Ren- gøring, Snekørsel, Protokoller, Porto, Program, Skolefester o. s. v.)	1,473	63
Riffelskydning	260	76
Skolens Beholdning den 31. Marts 1902	6,777	27
	<hr/>	
	57,395	60
 <i>Stipendiefonden:</i>	 Kr. Ø.	
Bidrag til Skolepenge	474	50
Udbetalte Stipendier	545	50
Ifølge Decision	20	»
Regnskabsføreren Procenter	21	82
Indsat i Sparekassen	273	70
	<hr/>	
	1,335	52
 <i>Nissens Legat:</i>	 Kr. Ø.	
Udbetalte Stipendier	1,059	04
Regnskabsføreren	40	»
Indsat i Sparekassen	2	58
	<hr/>	
	1,101	62
 <i>Foghs Legat:</i>		
Udbetalte Stipendier	200	»
 <i>Stampes Legat:</i>	 Kr. Ø.	
Udbetalte Stipendier	800	»
Pastor Davidsens Honorar	20	»
Regnskabsføreren —	20	»
Indsat i Sparekassen	3	25
	<hr/>	
	843	25
	<hr/>	
Summa Udgift	60,875	99

IX. Skrivelser fra Ministeriet.

1. Cirkulære af 19. August 1901 om **Franskundervisningen**.

I Oktober Maaned f. A. kom Ministeriet ad officiel Vej til Kundskab om en Bekendtgørelse af 31. Juli 1900, hvorved den franske Minister for den offentlige Undervisning havde tilladt Indførelsen af en Række Lempelser og Lettelser ved Undervisningen i fransk Syntaks, der i høj Grad maatte simplificere Sprogets Tilegnelse i Skolerne og for Udlændinge. Hvorvel det nu ikke kunde miskendes, at Administrationen her i flere Henseender paa en betænkelig Maade havde grebet ind i Sprogets Bygning og historiske Udvikling, mente man dog, at Kritiken herover ikke kunde være fremmedes Sag, og at den i de franske Skoler tilladte Sprogbrug ogsaa maatte kunne bruges i de danske. Bekendtgørelsen blev derfor tilstillet disse, idet man henlede Opmærksomheden paa de Lettelser, som fulgte af de deri opstillede nye Regler.

Det har imidlertid vist sig, at disse Regler ikke have kunnet opretholdes over for den i Frankrig selv rejste Opposition, og Undervisningsministeriet har derfor ved en ny Bekendtgørelse af 26. Februar 1901 tilbagekaldt nogle af de vigtigste og mest indgribende, især angaaende Sammenskrivning af sammensatte Ord og Bøjningen af participe passé med avoir. Ved at henlede Skolernes Opmærksomhed paa de forandrede Bestemmelser, vedlægger man et Antal Eksemplarer af Bekendtgørelsen af 26. Februar 1901¹⁾.

2. Reglement af 9. Septbr. 1901 om **Skoleraadene** (se ovenfor S. 31).

3. Bekendtgørelse af 30. Oktbr. 1901 om en **Tillægs-eksamen i Matematik og Naturlære** for dem, der have bestaaet Afgangseksamen for studerende i sproglig-historisk Retning.

Under Hensyn til, at der til Ministeriet for Kirke- og

¹⁾ Af de to modtagne Eksemplarer er det ene indlemmet i Skolens Bogsamling, hvorfra det vil kunne udlaanes.

Undervisningsvæsenet oftere er indkommet Andragender fra Studenter, der have bestaaet Afgangseksamen for studerende i sproglig-historisk Retning, om Tilladelse til at underkaste sig Tillægsprøve i Matematik og Naturlære for derved at erhverve de samme Rettigheder, som Afgangseksamen for studerende i matematisk-naturvidenskabelig Retning giver, har Ministeriet under Dags Dato fastsat, at de, der have bestaaet Afgangseksamen for studerende i sproglig-historisk Retning, kunne, uden dertil at behøve nogen særlig Tilladelse, indstille sig til en Tillægsprøve i Matematik og Naturlære ved en af de Skoler, der have Ret til at afholde Afgangseksamen for studerende i matematisk-naturvidenskabelig Retning. Prøven afholdes i Juni—Juli eller i Januar; denne sidste Prøve dog kun ved en af Skolerne i Kjøbenhavn.

Fordringerne i begge Fag ere de samme som ved Afgangseksamen for studerende i matematisk-naturvidenskabelig Retning og kun de, der mindst opnaa Gennemsnitskarakteren »godt« i hvert af de to Fag, anses for at have bestaaet. Er en Kandidat rejiceret ved Prøven, kan han indstille sig til den paany efter et halvt Aars Forløb, men dog ikke mere end 3 Gange i alt.

Med Hensyn til Anmeldelsen af Eksaminander for Ministeriet og Bedømmelsen ved Censorer gælde de samme Regler for denne Prøves Vedkommende som for Afgangseksamen for studerende i det hele.

Naar bemeldte Tillægsprøve tages ved en af de offentlige lærde Skoler, erlægges ved Indtegningen et Gebyr af 15 Kr., medmindre den paagældende medbringer Bevis for at have bestaaet Afgangseksamen for studerende ved en offentlig lærd Skole, da Prøven i saa Fald afholdes gratis.

-
4. Cirkulære af 9. Decbr. 1901, »at man herefter vil have fastsat som Regel, at naar den sidste Skoledag før **Juleferien** falder paa Mandag den 23. Decbr., bliver denne Dag at medregne til Juleferien, medens Undervisningen i saa Fald paa ny tager sin Begyndelse den 6. Januar i Stedet for som ellers den 7. Januar«.
-

5. Lov af 31. Januar 1902 om **Lønninger og Efterløn for Gymnastiklærere** ved Statens lærde Skoler.

Vi Christian den Niende (o. s. v.),

Gøre vitterligt: Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

§ 1.

Gymnastiklærerne ved Statens lærde Skoler kunne faa kongelig Udnævnelse, naar de i 4 Aar have været ansatte som Timelærere med mindst 16 Timers Undervisning ugentlig ved disse Skoler, ikke beklæde nogen Stilling i Hæren og opgive den Efterløn, der maatte være dem tildelt af Militæretaten. For 27 Timers Undervisning om Ugen, enten udelukkende i Gymnastik eller i Gymnastik og andre Skolefag, faa de som fast ansatte Lærere en aarlig Lønning af 1,500 Kr., stigende hvert 4. Aar med 300 Kr. indtil 2,700 Kr.; Tjenestealderen med Hensyn til Alderstillæg og Efterløn beregnes for dem fra deres Ansættelse som Timelærere ved de nævnte Skoler. For saa vidt der foreløbig ikke maatte kunne gives dem 27 Timers Undervisning om Ugen, lønnes de gennem de forskellige Lønningsgrader kun i Forhold til det Timetal, som de besørge. Efter at der er overdraget dem 27 Timer, beholde de den dermed forbundne Lønning, selv om der ikke til enhver Tid kan tildeles dem det fulde Tal af Timer.

Dersom nogen af de i denne Lov omhandlede og forud for dennes Ikrafttræden ansatte Gymnastiklærere ved nærværende Lov vil faa mindre i Lønning og Alderstillæg, end han i Forvejen har oppebaaret enten i Lønning alene eller i Lønning og Efterløn, bliver Forskellen at udbetale ham som personligt Tillæg.

§ 2.

Denne Lov træder i Kraft den 1. April 1902.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg den 31. Januar 1902.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

J. C. Christensen.

6. Bekendtgørelse af 25. Februar 1902 om **Bøjningen af Udsagnsordenes Tillægsmaader**:

Efter at Ministeriet i Anledning af flere til det rettede Forespørgsler om Forstaaelsen af den i Bekendtgørelse af 15. Decbr. 1900, 2. Punktum, givne Regel om Bøjningen af Udsagnsordenes Tillægsmaader har forhandlet med forskellige sprog- og undervisningskyndige Mænd, formener man ikke at burde fastholde den nævnte Regel, hvorfor det paagældende Stykke af Bekendtgørelsen (fra Ordene: »I de med Hjælpeverberne »være« og »blive« —« til Ordene: »(ikke »fanget«) o. l.«) herved ophæves.

Hvilket herved bekendtgøres til fornøden Iagttagelse ved samtlige de Ministeriets Overtilsyn underlagte Skoler og Seminarier.

7. **Bekendtgørelse af 3. April 1902 om Fordringerne for Privatister ved 4. Klasses Hovedeksamen og Afgangseksamen for studerende:**

I Forbindelse med Bekendtgørelse af 19. December 1900 om de Begunstigelser, der kunne tilstaaes Kursusdimitterender med Hensyn til Opgivelserne til Eksamination i Latin i IV Klasse samt Latin og Oldnordisk i VI Klasse, vil Ministeriet herved have fastsat, at disse Begunstigelser ikke skulle kunne komme saadanne Kursusdimitterender til gode, som i den Eksamenstermin, der gaar nærmest (d. v. s. eet Aar) forud for den, ved hvilken de agtes indstillede til Eksamen, ere gaaede ud af de lærde (offentlige eller private) Skolers III og V Klasse, fordi Skolerne ikke have kunnet opflytte dem henholdsvis til IV og VI Klasse. Dog kan der efter derom til Ministeriet indgiven Ansøgning gives Dispensation ogsaa til saadanne Kursusdimitterender, for saa vidt de Grunde, der i Ansøgningerne anføres til Fordel herfor, efter Undervisningsinspektionens Skøn have en fyldestgørende Vægt.

Ansøgninger om Dispansation maa indgives af Kursusbestyrerne, hver især for hans Dimittenders Vedkommende, og være indsendte til Ministeriet inden Udgangen af hvert Aars September Maaned, ledsagede af de fornødne Bevisligheder.

X. Forberedelsesskolen.

Skolen, der ejes af Lærerkollegiet under Katedralskolens Rektors Overledelse, bestaar af 3 Klasser. Da Skolen skal føre til en Afslutning, hvorved en af Staten anordnet Prøve skal bestaas, for at Eleven kan optages i Katedralskolens 1. Klasse, er det af pædagogiske Hensyn af Vigtighed, at Skolen gennemgaas helt. Der vil derfor under sædvanlige Omstændigheder ikke blive optaget nye indenbys Disciple uden i 1. Klasse. Undtagelser vil kunne finde Sted ved Tilflytning til Byen, ved Ophævelse af allerede bestaaende Skoler og i lignende Tilfælde.

Da ifølge Statens Bestemmelser den regelmæssige Optagelsesalder i Katedralskolens 1. Klasse er det fyldte 12. Aar, hvorpaa Undervisningens Art ifølge Statens Anordninger er beregnet, dog saaledes, at særlig velbegavede og udviklede Drengene kunne optages med 11 Aars Alderen, er den regelmæssige Optagelsestid i Forberedelsesskolens laveste Klasse mellem 8 og 9 Aars Alderen.

Betalingen er sat til 8 Kr. maanedlig for 1. og 2. Forberedelsesklasse, til 10 Kr. for 3. For Brødre gives Moderation. I Indskrivningspenge ydes 5 Kroner, i Brændselspenge ydes 4 Kroner aarlig, der opkræves i 2 Terminer. Ved længere Sygdomstilfælde opkræves Skolebetalingen for den Maaned, hvori Sygdommen begynder, og for den følgende. Ved Udmeldelser i Skoleaarets Løb gælder det samme, dog ikke, naar Udmeldelsen sker paa Grund af Forældrenes Bortflytten fra Byen. Ved Indmeldelser ved det nye Skoleaars Begyndelse regnes Betalingen fra 1. August; ved Udmeldelser efter Hovedeksamen eller ved Overflyttelse til Katedralskolen betales kun for Juli Maaned. Betalingen er-

lægges til Forberedelsesskolens Kasserer, Adjunkt Mortensen.

Den forudgaaende Smaaskoles Arbejde er ved den med Forberedelsesskolen trufne Ordning væsentlig indskrænket til Læsning med lidt Diktat, Skrivning og Regning, maaske med lidt Udenadlæren af lette, for Barnet forstaaelige Vers eller Psalmer; men hvor der ikke tages særligt Hensyn til Barnets Fatteevne, maa Udenadlæren af Vers eller Psalmer anses for et pædagogisk Misgreb. Ogsaa kan anvendes mundtlig Fortælling af bibel- eller fædrelandshistorisk Indhold, nogen Orienteren paa Kort eller ved geografiske Billeder; men der maa da iagttages, at de geografiske Navne læres og udtales nøjagtigt saaledes, som der angives paa de brugte Hjælpemidler. Men fremfor alt maa dette gøres uden Lektie læren. Et Barn kan nemlig ikke lære en Lektie, før det kan læse rent. Det er derfor af den største Vigtighed, at Smaaskolen netop lægger særdeles Vægt paa en tydelig og forstandig Læsning uden at lade sig aflede fra sin Bane ved Beskæftigelse med alt for mange uvedkommende Fag. Et Barn har i sine første Aar uendelig meget at lære. Det er da Børnehavens eller den første Skoleundervisnings Sag at lede det paa en fornuftig Maade, at orientere det og ordne dets Viden, men det maa ske paa en naturlig og ligefrem Maade, udelukkende gennem Øje og Øre, ved Billeder og Fortælling, men ikke ved kunstig Udenadlæren af Sætningsforbindelser og Ord, Tanker og Forestillinger, hvorom Barnet i Virkeligheden intet Begreb har.

Som Følge af ovenstaaende vil der ved Optagelsen i 1. Forberedelsesklasse kun blive prøvet i følgende Fag:

Tydelig og forstandig Oplæsning (baade af latinsk og gotisk Skrift), saa at hvert Ord og hver Sta-

velse udtales nøjagtigt. En let Diktatstil, der tillige kan tjene som Prøve i Skrivning (lat. Skrift), hvorved der ikke lægges saa megen Vægt paa Skønskrift som paa, at Barnet kan skrive ordentligt og tydeligt, uden Jaskeri eller Sjuskeri med Pen og Blæk, har lært at holde Haanden paa en fornuftig Maade (uden krumme Fingre) og at indtage en ordentlig Stilling under Arbejdet.

I Regning fordres Øvelse i Tallæsning, den lille Tabel, samt Addition, Subtraktion og Multiplikation med ubenævnte Tal. Der vil tillige blive lagt særlig Vægt paa Hovedregning.

Smaaskolerne opfordres indtrængende til at opgive daglige Karakterer. Saadanne gives ikke i Forberedelseskolen eller i Katedralskolen. De kan erstattes ved hyppigere Meddelelser til Hjemmet gennem Meddelelsesbøger. I Forberedelseskolen sker dette dels ved særlige Meddelelser, naar Forberedelsen har været daarlig, dels ved omtr. maanedlige Meddelelser, der gengive Standpunktet i Form af en Maanedskarakter. Med denne Karakter betegnes altsaa Standpunktet, ikke Fliden. Hvor der med Hensyn til Fliden er noget at bemærke, sker dette særligt.

Skolen talte i Maj i Fjor 46 Disciple, fordelte i 3 Klasser. Af disse optoges øverste Klasses 22 Disciple i Katedralskolen. Ved det nye Skoleaars Begyndelse optoges 9 Disciple, saa at Skolen begyndte med 33 Disciple. I Aarets Løb optoges 2 Disciple, saa Skolen nu (Maj 1902) har 35 Disciple, {fordelte paa følgende Maade:

1. (laveste) Forberedelsesklasse:

1. Christensen, Holger O. A. (Købm. Holger C.).
2. Guldager, Holger (Bankkasserer G.).
3. Jensen, Niels Christian (Gæstgiver L. Jensen).
4. Pehrsson, Axel H. C. (Bryggeribestyrer P.).

2. Forberedelsesklasse:

1. Christensen, Chr. Skovby (Broder til Nr. 1 i 1. Frbkl.).
2. Geill, Flemming (Overlæge Dr. med. G.).
3. Gjeddebæk, Harald Nielsen (Købm. G.).
4. Lund, Chr. Agerskov (Proprietær L., Randrup).
5. Møller, Louis (Redaktør M.).
6. Pape, Vilhelm Chr. (Forpagter P., Asmild Kl.).
7. Reinath, Ib C. S. C. (Postmester R.).
8. Sørensen, Søren Kristen (Gaardejer S., Stanghede).

3. Forberedelsesklasse:

1. Andersen, Chr. (Købm. Fr. A.).
2. Bønding, Viggo, A. (Snedkermester B.).
3. Haase, Jørgen (Strationsforstander H., Højslev).
4. Hansen, Harry S. E. (Sergent H.).
5. Heise, Fr. B. B. (Overretssagfører H.).
6. Jensen, Fr. N. (Muremester J.).
7. Johnsen, Steingrim (Overretssagfører J.).
8. Klagenberg, Aage E. P. (Fuldmægtig i Kreditf. K.).
9. Knudsen, Carl K. H. (Overpolitibetjent K.).
10. Krabbe, Torben (Jægermester K., Hald Hovedgaard).
11. Krogh, Hans Chr. (Fabrikant K.).
12. Larsen, Jens Fr. (Grosserer L.).
13. Laursen, Daniel (Proprietær L., Himmestrup).
14. Leth Espensen, Peter Sophus (Branddirektør L. E.).
15. Pedersen, Christian Birk (Gæstgiver P.).
16. Petersen, Karl P. D. (Fabrikant P.).
17. Petersen, Kr. Moeslund (Købmand Jac. P.).
18. Ravn, Henrik (Gaardejer, Folketingsmand R., Knud By).
19. Rendtorff, M. Gustav H. C. (fhv. Proprietær R.).
20. Sander, Poul Martin (Overretsassessor S.).
21. Smith, Wilhelm Huth (Sognepræst S.).
22. Thomsen, Svend Aage W. (Cigarhandler T.).
23. Tulstrup, Søren Nielsen (Gaardejer N. S. T., Nørre Tulstrup).

Om Fagfordelingen henvises til Tabellen S. 36.

I Aarets Løb ere følgende Pensa gennemgaaede:

Dansk. 1. Kl. (8 T., deraf 2 sammen med 2. Kl., Frk. I. Heise). Til Højtlesning anvendt »Robinson Crusoe«, »Pelsjægeren Bob«, »Tusind og een Nat« og Slomanns Læsebog I Del. Flere Vers lærte udenad.

Analyseøvelse paa Klassetavlen. 2 à 3 Stile om Ugen (Diktat og Afskrift).

2. Kl. (6 T., deraf 2 sammtn med 1. Kl., Frk. *I. Heise*). Til Højtlesning er anvendt »Tusind og een Nat«, og forskellige andre Eventyr og Fortællinger, samt Slomanns Læsebog I Del. Flere Vers lærte udenad. Grammatik efter Mikkelsen. Analyseøvelser paa Klassetavlen. 2 à 3 Stile ugentlig (Diktat, Genfortælling, Afskrift).

3. Kl. (5 T., Timelæter Cand. theol. *Loft*). Højtlesning af »Peder Most«, »Faderløs og Moderløs«, Marriats »Sørøveren«, »Pelsjægeren Bob«, »Lord Fauntlery og lign. Grammatik efter Mikkelsen. Analyseøvelser paa Klassetavlen. 2 Stile ugentlig, Hælvten Diktat, Hælvten Genfortælling.

Tysk. 2. Kl. (4 T., Fru *I. Mortensen*). Kaper og Simonsen: Tysk Læsebog for de første Begyndere, Stk. 1—77; nogle Smaavers er lærte udenad. Lidt Grammatik mundtlig indøvet.

3. Kl. (4 T., Frk. *Clement*). Kaper og Simonsen: Tysk Læsebog for de første Begyndere, Stk. 77—125 inkl. Kaper: Tysk Sproglære: Det vigtigste af Formlæren, (undtag.: Substant.'Køn og Verberne af 2. Konjugation).

Fransk. 3. Kl. (4 T., Adjunkt *Black*). Jespersens franske Begynderbog til Stk. 51 med fra Teksten udgaende mundtlige og skriftlige Øvelser. Det elementære af Grammatikken praktisk indøvet.

Religion. (Pastor *Smith*). 1. og 2. Kl. (2 T.), Martensen & Paulli, kortfattet Bibelhistorie. 1. Kl. udvalgte Fortællinger af det ny Test., samt det første Stykke af den gamle Test. (til Mose). 2. Kl. læst det gamle Test., samt af Lærebogen de 10 Bud (dog uden Forklaringer). Begge Klasser nogle Psalmer.

3. Kl. (2 T., samme). Martensen & Paulli: kortfattet Bibelhistorie: det ny Testamente ud samt af Lære-

bogen de tre Trosartikler (med mundtlig Forklaring).
En Del Psalmer er lærte.

Historie. 1. og 2. Kl. (2 T., Adjunkt *Olsen*).
Oldtiden og Middelalderen (til de store Opdagelser) efter
Ottosens Børnenes Verdenshistorie.

3. Kl. (Rektor *Heise*, 3 T.). Den almindelige Verdenshistorie efter Blochs Lærebog for Begyndere, Danmarks Historie dels herefter, dels efter Ottosens Børnenes Fædrelandshistorie.

Geografi. 1. Kl. (2 T., Adjunkt *Mortensen*). Børnene har under Indøvelse af Vindrosen tegnet en Grundplan af deres Skolestue og af Legepladsen. Derpaa er Kortet over Viborg gennemgaaet (Gader, bekendte Bygninger, Pladser, Mindesmærker o. s. v.), endvidere Byens nærmeste Omegn, en Mils Vej Nord og Syd paa (Søer, Plantager, Veje m. m.). Endelig er læst om Danmark med Bilande, hovedsagelig efter Kort og Billeder.

2. Kl. (2 T., Adjunkt *Mortensen*). Dahlbergs Geografi Nr. 3: Europa (med Undt. af Sydeuropa).

3. Kl. (2 T., Timelærer, Cand. theol. *Loft*). Dahlbergs Geografi Nr. 3 fra Asien og ud. Hele Bogen genlæst.

Naturhistorie. (Adjunkt *Mortensen*). 2. Kl. (2 T.), Sahlertz, Vejledning: Pattedyr.

3. Kl. (2 T.), Sahlertz, Vejledning: Pattedyr og Fugle.

Regning. 1. Kl. og 2. Kl. (6 T., Overlærer *Petersen*). 1. Kl. Alle 4 Regningsarter i benævnte Tal efter Meier I til § 11.

2. Kl. Regning med hele Tal fra § 13 i Meiers Regnebog I og med Brøk efter Meier II til § 6 Side 20.

3. Kl. (5 T., Fru *I. Mortensen*). Alle 4 Regningsarter i Brøk efter Meier II til § 9. Gennemsnitlig 1 Times Hovedregning om Ugen. Den store Tabel.

Skrivning. (Stabssergent *Sørensen*). 1. og 2. Kl.

(4 T.), Skrivning efter Forskrift af enkelte og sammensatte Bogstaver: enkelte Gange Sammenskrift.

3. Kl. (3 T.). Gentagelse af enkelte og sammensatte Bogstaver og Sammenskrift efter Forskrift, enkelte Gange Afskrivning efter en Dansk Læsebog; tillige er indøvet Skrivning med gotiske Bogstaver.

Skriftlæsning er øvet med alle 3 Klasser.

Tegning. (Premierløjtnant *Seehusen*). 1. og 2. Kl. 2 Timer ugentlig i hver Klasse. Frihaandstegning efter større Fortegninger uden Anvendelse af Maalepapir Passer eller lignende Hjælpemidler

Undervisning i Sang er meddelt af Premierløjtnant *Seehusen*, (2 Timer ugentlig), i Gymnastik og Svømning (4 Timer ugentlig) af Stabssergenterne *Brüggmann* og *Werner*. Fodbold og Kricket som i Katedralskolen.

Efterskrift til Stykke V.

Efter at Indbydelsesskriftet var saa godt som færdigtrykt, er der truffet forskellige Bestemmelser, der vil faa Indflydelse paa Undervisningen i det følgende Skoleaar, og som derfor bør medtages allerede i dette Aars Program.

Den 28. Maj d. A. blev Overlærer *Frode Giersing* allernaadigst udnævnt til Rektor for Odense Katedral-skole. I de 25 Aar, hvori Overlærer Giersing har været knyttet til Skolen, har han udført en betydningsfuld Gerning, dels som Lærer i tre Afgangsfag, Latin, Oldnordisk og Engelsk, dels ogsaa som Grundlægger af Sløjdundervisningen, hvortil Hr. Giersing i en længere Aarrække var knyttet, desuden som Inspektør og Bibliotekar. Idet Skolen takker ham for den Nidkærlighed og Dygtighed, hvormed han i denne lange Aarrække

har udført sine Hvery, ønsker den ham tillige Glæde og Tilfredshed i den betydningsfulde Virksomhed, som han nu skal tiltræde.

Ifølge den Side 72 meddelte Lov af 31. Januar d. A. om kgl. Udnævnelse for Gymnastiklærerne ved Statsskolerne ville Gymnastikassistenterne *Brüggmann* og *Werner*, naar de inden 19. August faa afviklet deres hidtilværende Forhold til Militæretaten, faa kgl. Udnævnelse som fast ansatte Gymnastiklærere.

Samtidig hermed har Ministeriet i Skrivelse af 17. Maj og 6. Juni d. A. udtalt, at Ministeriet finder, »at de Beløb som hidtil have været anvendte til Honorarer for Tilsynshavende ved Gymnastikken ved forskellige lærde Skoler, bør bespares«.

Som Følge heraf maa Overlærer *Petersen*, der lige siden 1875 har haft Hovedledelsen af Gymnastikundervisningen her ved Skolen og som i Forening med forskellige Assistenten og i en Del Aar ogsaa i Forening med særlige Tilsynshavende ved Gymnastikundervisningen i de lavere Klasser, har hævet Faget til en anerkendt Højde, fra 19. Aug. d. A. opgive denne Del af sin Virksomhed.

Det samme gælder Premierløjtnant *Beck*, der siden Marts 1893 har haft Overtilsynet med Gymnastikundervisningen i de lavere Klasser, iflg. minist. Skrivelse af 6. Juni dog først fra 31. Decbr. d. A. at regne.

Da Ministeriet tillige i Skrivelse til Rektorerne (og Skoleraadene) af 9. April d. A. havde udtalt Ønsket om større Sparsommelighed paa Timebetalingskontoen for de lærde Statsskoler, fordi denne Konto i de sidste 20 Aar var blevet omtr. tredobbelt, har Ministeriet ved Skrivelse af 6. Juni d. A. bifaldet:

- 1) Den Time i Hugning Søndag Formiddag, der hidtil har været givet Disciplene i V og VI Kl., der frivillig meldte sig, bortfalder, men derimod

gives der alle de Disciple, der maatte ønske det, Adgang til i en Time Lørdag Eftermiddag at deltage i Sportsøvelser eller lignende under Skolens Tilsyn.

- 2) Det til Eftermiddagssvømning (for Disciple, der ikke har kunnet deltage i Svømningen om Formiddagen) hidtil anvendte Beløb ønskes fremtidig bespart. Herved bortfalder Eftermiddagssvømningen helt.
- 3) Undervisningen i Dans opgives, dog saaledes, at det fremtidig tillades Premierløjtnant *Beck* at benytte Skolens Gymnastiksal med Lys og Varme paa Skolens Bekostning til Undervisning af Dans af Skolens Disciple mod en modereret Betaling (der saaledes erlægges af hver Discipel til Prl. *Beck*).

Undervisning i Sløjd og Roning bibeholdes som hidtil.

Ved Cirkulære af 27 Maj d. A. har Ministeriet, da Translokation ellers vilde falde paa en Mandag, bemyndiget Rektorerne til at lade Sommerferien begynde allerede Lørdag Eftermiddag den 12. Juli, og ved Cirkl. af 7. Juni af Hensyn til det 6. nordiske Filologmødes Afholdelse i Upsala og Stockholm 14.—17. Aug. d. A., givet Bemyndigelse til ogsaa at lade Sommerferien omfatte Mandagen den 18. August, saaledes at det nye Skoleaar først begynder Tirsdag den 19. August. For Viborg Skoles Vedkommende vil Tilladelsen blive benyttet.

XI. Afgang- og Aarsprøver 1902.

De skriftlige Prøver for VI og IV samt V Klasse holdes i Dagene 9.—14. Juni, for de øvrige Klasser 25.—27. Juni. De mundtlige Prøver holdes efter nedenstaaende Oversigt. I Censuren ved VI og IV Klasses Prøver deltage: som Medlem af Undervisningsinspektionen Professor, Dr. Paludan (**P.**) Dansk i VI og IV, Oldnordisk og Tysk i VI. Som beskikkede Censorer: Adjunkt Fledelius (**F.**) Latin i VI; Overlærer Hoff (**H.**) Engelsk i VI og IV Rl., Tysk i IV; Professor H. C. A. Lund (**L.**) Historie i VI og IV Rl., Geografi i IV; Adjunkt Ramm (**R.**) Matematik i VI; Overlærer Schmidt (**S.**) Naturlære i VI, Matematik i IV; Overlærer Zerlang (**Z.**) Fransk i VI og IV Rl. (+ Priv.); Latin i IV, Græsk for i Privatist. Som indbudt af Skolen: Kommuelærerinde Frk. Knudsen (**K.**) Naturhistorie i IV.

De mundtlige Prøver holdes i Klasseværelserne B, C, H, I og K. Bogstavordenen følges, dog saaledes, at Disciplene skiftes til at begynde. Privatisterne prøves efter den tilsvarende Klasse.

Mundtlige Prøver.

Onsdag d. 25. Juni.

H. Kl. 8. VI (4). **Matematik.** Mlr. **R. L.**

Fredag d. 27. Juni.

H. Kl. 8. IV st. (10). **Fransk.** B. G. T.

H. — 5. IV Rl. (2). **Dansk** (12 Stile). T. **P. Lf.**

Lørdag d. 28. Juni.

H. Kl. 8. VI (9). $\left. \begin{array}{l} \text{Dansk og} \\ \text{Oldnordisk.} \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{H.} \\ \text{G.} \end{array} \right\} \text{P.} \left\{ \begin{array}{l} \text{G.} \\ \text{H.} \end{array} \right.$

I. — V. Fransk. B. T.

K. — I st. Aritmetik. L. Mlr.

B. — 3. Forb. Religion. s. c.

B. Kl. 12. III Rl. Dansk. Lf. T.

I. — II. Fransk. B. P.

(Lørdag d. 28. Juni.)

- K. Kl. 12. I Rl. Aritmetik. Mr. L.
 H. Kl. 4. VI (6). **Tysk.** R. P. Lf.

Mandag d. 30. Juni.

- H. Kl. 8. VI (9). **Historie.** H. L. O.
 K. — V m. Naturlære. P. L.
 B. — IV (6). **Græsk.** T. R. G.
 I. — III st. Naturhistorie. Mt. Mr.
 C. — I st. Fransk. B. Lf.
 K. Kl. 12. V. Naturlære. P. L.
 I. — III m. + Rl. Naturhistorie. Mt. Mr.
 H. — II. Latin. R. T.
 B. — II. Engelsk. B. G.
 C. — 3. Forb. Tysk. c. m.
 H. Kl. 4. IV Rl. (2). **Historie.** O. L. H.
 K. — I Rl. Geometri. Mr. L.

Tirsdag d. 1. Juli.

- I. Kl. 8. IV st. (6). **Geografi.** Mt. L. O.
 H. — III. Latin. R. T.
 K. — III. Engelsk. G. B.
 B. — II. Geometri. L. P.
 C. — I st. Religion. Lf. Mr.
 I. Kl. 12. IV m. + Rl. (6). **Geografi.** Mt. L. O.
 C. — I Rl. Religion. Lf. P.
 B. Kl. 4. 2. + 1. Forb. Dansk. h. T.

Onsdag d. 2. Juli.

- H. Kl. 8. VI (5). **Latin.** O. F. G.
 I. — V. Historie. H. R.
 K. — IV m + Rl. **Naturlære.** P. Mr. L.
 B. — III. Geografi. Mt. Lf.
 C. — II Rl. Dansk. T. B.
 I. Kl. 12. V m. Historie. H. R.
 B. — III m. + Rl. Geografi. Mt. Lf.

(Onsdag d. 2. Juli.)

- H. Kl. 12. I. Latin. T. O.
 K. — I Rl. Fransk. B. G.
 C. — 2. + 1. Forb. Religion. s. c.

Torsdag d. 3. Juli.

- H. Kl. 8. VI (9). **Fransk.** B. Z. T.
 I. — V. Græsk. O. R.
 K. — V. Matematik. L. Mlr.
 B. — II. Geografi. Mt. Lf.
 C. — 3. Forb. Historie. H. P.
 H. Kl. 12. I st. Tysk. R. B.
 I. — I Rl. Naturhistorie. Mt. Mlr.
 K. — 2. + 1. Forb. Historie. O. s.
 H. Kl. 4. { IV Rl. (2) + } **Fransk.** B. Z. T.
 2 Priv.

Fredag d. 4. Juli.

- H. Kl. 8. IV (10). **Latin.** O. Z. R.
 K. — III. Fransk. B. Lf.
 I. — II. Naturhistorie. Mt. Mlr.
 H. Kl. 12. 1 Priv. **Græsk.** T. Z. R.
 H. — 5 Priv. **Latin.** O. Z. R.
 K. — I Rl. Dansk. Lf. B.
 I. — 3. Forb. Naturhistorie. Mt. Mlr.
 K. Kl. 4. I st. Dansk. T. B.

Lørdag d. 5. Juli.

Kl. 8^{1/2} præcis: Optagelsesprøve.

Mandag d. 7. Juli.

- H. Kl. 8. VI m. (4). **Naturlære.** P. S. L.
 K. — V. Latin. G. R.
 I. — IV st. (12). **Historie.** H. O. Lf.
 B. — I. Engelsk. B. Mlr.
 C. — 2. + 1. Forb. Geografi. Mt. T.

(Mandag d. 7. Juli.)

- B. Kl. 12. III. Tysk. Lf. R.
 C. — I st. Geografi. Mt. T.
 H. Kl. 4. VI (5). **Naturlære.** P. S. L.
 K. — II. Historie. Lf. O.

Tirsdag d. 8. Juli.

- C. Kl. 8. V. { Dansk og H. G.
 { Oldnordisk. G. H.
 H. — IV (12). **Matematik.** Mr. S. P.
 K. — I st. Historie. Lf. O.
 B. — I Rl. Tysk. R. T.
 I. — 2. Forb. Naturhistorie. Mt. L.
 K. Kl. 12. III. Historie. O. G.
 I. — II. Tysk. R. T.
 B. Kl. 4. 3. Forb. Geografi. Lf. Mt.

Onsdag d. 9. Juli.

- H. Kl. 8. IV (12). **Tysk.** Lf. H. R.
 K. — III. Aritmetik. L. Mr.
 B. — I Rl. Geografi. Mt. O.
 K. Kl. 12. II. Aritmetik. L. P.
 I. — I st. Naturhistorie. Mt. Mr.
 C. — 2. Forb. Tysk. m. c.
 H. Kl. 4. IV Rl. (2). **Engelsk.** G. H. B.
 B. — 3. Forb. Dansk. Lf. T.
 H. Kl. 5. VI (3). **Engelsk.** G. H. B.

Torsdag d. 10. Juli.

- H. Kl. 8. VI (5). **Græsk.** O. G. R.
 I. — IV (12). **Naturhistorie.** Mt. K. Mr.
 B. — II. Religion. Lf. T.
 K. — I st. Geometri. L. P.
 C. — 3. Forb. Fransk. B. c.
 H. Kl. 12. III. Græsk. R. G.
 I. — III. Naturlære. P. L.
 K. — I Rl. Historie. Lf. O.

Fredag d. 11. Juli.

- H. Kl. 8. V. Tysk. R. Lf.
 I. — V. Engelsk. G. B.
 K. — III. Geometri. L. Mlr.

Kl. 1. **Sangprøve** (ikke offentlig) for alle Sangere at begge Skoler.

Optagelsesprøven for Disciple, indmeldte til Katedralskolens 4 laveste Klasser samt til Forberedelsesskolen, er fastsat til **Lørdag den 5. Juli Kl. 8½ præcis**, for Disciple til V Klasse og for Disciple til andre Klasser, der af særlige Grunde ikke have kunnet give Møde den 5. Juli, til **Tirsdag den 19. August Kl. 9.**

Lørdag den 12. Juli Kl. 1 holdes Slutningsmødet, hvor Prøvernes Udfald og Omflytningen vil blive bekendtgjort. Derefter begynder Sommerferien, der varer til **Tirsdag den 19. August Kl. 1 Eftm.**, da alle Disciplene atter maa indfinde sig.

Forældre og Værger samt alle, der have Interesse for Skolens Gerning indbydes til at overvære de mundtlige Prøver og Slutningsmødet.

Viborg Katedralskole, den 8. Juni 1902.

A. Heise.

Indbydelsesskrift

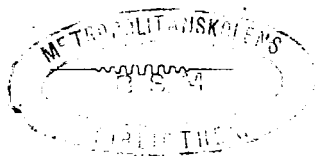
til

Afgangs- og Aarsprøver

i

Viborg Katedralskole

1903.

Viborg.

F. V. Backhausens Bogtrykkeri

1903.